

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FELÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGÓ.
KÖLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASARNAP 24 FILLÉR

12 OLDAL.

VIII. évfolyam. 202. sz.
Szombat, 1931 szeptember 5.

12 FILLÉR

Az elkonfiskált székely vagyonok

Azokért, a határvidéki szolgál-
latokért, melyeket a székelyek tel-
jesítettek évezredekken keresztül
Magyarország keleti határán, Má-
ria Terézia a székelységnek nagy
határmenti birtokokat ajándéko-
zott. Később, amikor a szabad szék-
elyeket katonáskodásra akarták
kényszeríteni, Bécsből leküldték a
székelység közé Bucow, császári
generális, „a székelyek hóhérait”,
hogy „rendet” csináljon, de a szék-
elyek ősi jussukból nem engedve
felláztak, fegyvert ragadtak, —
azonban Bucow a székely felkelő-
ket leverte s Mádéfalvánál nagy
mészárlást vitt végbe a polgári la-
kosság között. Bécs azzal büntette
a székelyeket, hogy a királyi ada-
mánylevéllel nekik juttatott javat-
kat elkobozta. Az 1818—19-iki sza-
badságharc alkalmával az erdélyi
románok „véres szolgálatokat” tel-
jesítettek a bécsi önkényuralom-
nak és ezért a szolgálatokért a ro-
mánok Beszterce-naszódban és Ka-
ránsebesen nagy birtokokat kap-
tak. Az elnyomatásban élő magyar
nemzet ebből megállapíthatta,
hogy mi volt kedves Bécsnek,
hogy a császári parancs kinek ke-
vezett és kiket büntetett. Az alkot-
mányos korszak visszaállításá-
után Wenkheim Béla, akkori föld-
művelésügyi miniszter javaslatot
terjesztett I. Ferenc József elé s a
székelység jogos tulajdonát képező
javak visszaadására tett javasla-
tot. A király 1868-ban a határ-
vidéki vagyont visszaadta eredeti
tulajdonosaiknak, — meghagyván
azt, hogy azt osztatlanul birtokol-
ják s hogy a jövedelmeiket kultu-
rális céljakra fordítván, a ya-
gyonügyeket autonóm szervezet
utján igazgassák.

Ez a története a Csiki Magán
Javaknak s ezt a történelmi magán-
tulajdont kobozta el a román kincs-
tár, minden ellenszolgáltatás nél-
kül, jöllehet, a békeszerződés a
magánvagyon szentségét elismerte
és azt határozmányában védel-
mébe vette. A békeszerződések és
a nemzetközi jog ellenére megtört-
ént, hogy földbirtokrendezés ürü-
gye alatt elkobozták a 63.000 hold
terjedelmű s többszáz millió lei ér-
téket képező Magán Javakat. A
nemzetközi jog arculesapására azt
is kieszelték és elkövezték, hogy
míg a székelyektől elrabolták a
királyi adománnyal juttatott és
később visszajuttatott (ezért neve-
zik „Revindikált” Havasoknak)
Magán Javakat, addig a beszterce-
naszódj és karánsebesi vagyons-
közösséget továbbra is meghagy-
ták a románok kezében. Jogállam-
ban természetesen elképzelhetet-
len, hogy egy és ugyanazon jogi
természetű vagyontömeg, amely-
nek tulajdonjogát a békeszerződé-
sek elismerik, kétféle bánásmód-
ban részesüljön.

Gyilkossági kísérlet és öngyilkosság a Széchenyi uccán

(Tudósítás a 3-ik oldalon.)

Duplájára emelték a magánalkalmazottak adóját, megszavazták a házbérszükségadót

A három következő évnegyedben a házbérszükségadót 10 százaléka lesz a szükségadó
A háztulajdonos egy, vagy kétszobás lakása, valamint az amegy adómentes
épületek után nem kell a szükségadót fizetni

A köztisztviselők adóját nem emelik

Budapest, szept. 4. A 33-as orszá-
gos bizottság pénteken folytatta
tanácskozásait. Fontos tárgysoro-
zat szerepelt a mai ülésen is, ame-
lyen a bizottság tagjai csaknem
teljes számmal, a kormány tagjai
közül pedig Károlyi Gyula gróf
miniszterelnök, Keresztes Fischer
Ferenc belügyminiszter, Vargha
Imre, Darányi Kálmán és Jakab
Oszkár államtitkárok és a szakre-
ferensek vettek részt.

Általános tájékoztatást kíván-
nak az államháztartás helyze-
téről.

Örffy Imre napirend előtti fel-
szólalásában kérte a kormányt —
hogy az inséges vidékeken élő me-
zőgazdasági munkásokat lássák el
vetőmaggal és gabonával. Utána,
ugyanacsak napirend előtt Pallavi-
cini György ögróf és Sigray An-
tal gróf szólaltak fel és kérték a
kormányt, hogy az államháztartás
helyzetére vonatkozó általános tá-
jékoztatást adja meg és ismertes-
sék azokat a bel- és külpolitikai
terveit, amelyekkel a mai súlyos
gazdasági helyzetből a kivezető
utat megjelölik.

Károlyi Gyula miniszterelnök
kijelentette, hogy ígéretét most
szívesen beváltja és teljes egészé-
ben ismertetni fogja az államhá-
ztartás helyzetét. Örffy Imre fel-
szólalására válaszolva kijelentet-
te, hogy az inségakcióra vonatko-

zó intézkedések megindultak.

A magánalkalmazottak adó-
jának emelése.

Ezután áttértek a napirend tár-
gyalására, a magánalkalmazottak
illetményeinek és a tantíemekből
származó jövedelmek megadózza-
tásáról szóló rendelettervezet le-
tárgyalására.

Temesváry Imre ismertette a
rendelet egyes intézkedéseit, ame-
lyek értelmében ezeket a jövedel-
meket az eddigi megállapított adó-
tétel kétszeresével fogják megadó-
ztatni. Az 1930 évi 47. törvények
progressziót állapít meg a jöve-
delmek megadóztatásával és e
progresszive megállapított kules
kétszeresét kívánja a rendelet al-
kalmazni.

Megjegyezte Temesváry Imre —
hogy a közalkalmazottakra nem
vonatkozik ez az emelés, annál
kevésbé, mert mint ismeretes, a
napokban kiadott rendelettel a
közalkalmazottak illetményeit —
már jelentősen csökkentették.
Ennél fogva nem lenne méltányos,
ha ezeket a köztisztviselőket újabb
adóval terhelnék. Kiemelte, hogy
a magántisztviselők helyzetét is
nagy mértékben sújtja ugyan a
tervezett intézkedés, de egyrészt
az egyenlő teherviselés elvének
érvényesítése, másrészt az ország
mai rendkívül súlyos helyzete pa-
ranesolóan követeli, hogy az or-

szág polgárságának minden réte-
ge jövedelméhez mérten osztozzék
az ország érdekében hozandó áldo-
zatokban.

A vita során Tomesányi Vilmos
Pál szólalt fel. Nehéz érzéssel, de
elfogadja a rendeletet. Felhívja a
bizottság figyelmét a felekezeti
tanítókra és lelkészekre, akik, mi-
után természetben kanják java-
dalmuk nagyrészt, igen rossz
helyzetben vannak. A természet-
beni szolgáltatások értéke ugyan-
is lényegesen csökkent és ezért
kéri, hogy e kategóriákra ne ter-
jesszék ki a rendelet hatályát és
mentesítsék őket ennek az adó-
nak a fizetése alól.

Rassay Károly elengedhetetlen-
nek tartja a létminimumnak a
havi 120 pengős fizetésen túl való
lényeges felemelését. Tiltakozik az
ellen a gondolat ellen, hogy szept-
ember 1-ére utólag kivessék és
behajtsák a felemelt különadót.

Eber Antal ezzel a javaslattal
szemben is azzal az elvi fenntar-
tással él, hogy helytelen a kiadá-
sok csökkentése előtt új terhes
adókat behozni és ezzel a gazda-
sági életet még inkább megbéníta-
ni. Csak a kereskedők és iparosok
fokozott megterhelésére vezetne a
kereseti adó felemelése.

Több felszólalás után — Nagy
Emil a 33-as bizottság által kikül-
dött hatos albizottság működésé-
vel kapcsolatban azt kívánta —

A székelyek sérelmeiket a Né-
pszövetség elé terjesztették s a Né-
pszövetség a kétségbevonhatatlan
jog, a letagadhatatlan jogtalanság
orvoslására kimondta, hogy a ro-
mán kormány köteles a székelyek-
kel békés megegyezésre lépni. —
Nem azért dédelgetettjei azonban
a románok a Népszövetségnek,
hogy a határozatot respektálják.
Két tanácskozást tartottak ugyan
mostanában, azonban ezek a ta-
nácskozások nem érdemi, csak for-
mális tanácskozások voltak, gya-

korlati eredmény nélkül. A romá-
nok az egész panaszt román bírósá-
g elé akarják utaltatni, míg a
székelyek ragaszkodnak a nemzet-
közi döntőbíróhoz.

A Csiki Magán Javak ügyét már
egész Európa, sőt Amerika ismeri
s minden jogérzékkel bíró ember
előtt tiszta és világos, hogy Romá-
nia visszaélt hatalmi helyzetével,
mert megszegte a nemzetközi jo-
got és a békeszerződést s miután
visszaélt követett el, nemesak
kártérítéssel tartozik az okozott

károkkért, de egyben köteles vissza-
adni a javakat jogos tulajdono-
saiknak. A Népszövetség presztí-
zst veszélyeztetni ez az ügy s ha az
évek óta húzódó ügyet továbbra is
leveszik a napirendről, akkor ez
azt jelenti, hogy Európában a jog-
rendellenes cselekedeteket maga a
Népszövetség takargatja, hogy az
utódállamoknak és a hatalmi tob-
zódásban élő országoknak ezen az
utón is sikerüljön a kisebbségek
kiszípolozása, elorsvasztása és
megsemmisítése.

hogy a 33-as bizottság állapítsa meg a redukcio irányelveit s ezekről az irányelvekről a bizottság közleményt adjon ki.

Kállay Tibor Nagy Emil felszólalására válaszolva — rámutatott arra, hogy a 6-os albizottság működése semmiképpen sem korlátozza a 33-as bizottságot abban hogy a kiadások leszállításának problémájával bármely irányban maga is foglalkozzék. Minden bizottsági tagnak továbbra is módjában van javaslatokat tenni és a 33-as bizottság a 6-os albizottság jelentésének beterjesztése előtt is határozhat ezekben a kérdésekben.

Egri Aurél Nagy Emil felszólalásával kapcsolatban megállapítja hogy a 33-as bizottság tagjainak alkalmuk van javaslatokat tenni a 6-os albizottság működésének a módjára.

Chorin Ferenc elfogadja a javaslatot, bár meggyőződése szerint ez hátráltatni fogja a magángazdasági életben szükséges szanalási folyamatot. A gazdasági életnek kötelessége mindent elkövetni a tekintetben, hogy elbocsátások nélkül biztosítsa üzemének fenntartását, — azonban ezt törvényesen nem lehet elérni, hanem csak azáltal, ha a gazdasági élet körforgása megindul.

Jakab Oszkár államtitkár részletes tájékoztatást adott a felmerült kérdésekben.

A mammuth jövedelmekről.

Gróf Eszterházy Mária rámutatott arra, hogy a közvéleményben az a felfogás terjedt el, — hogy egyes vállalatoknál a vezető állásban lévő személyek olyan jövedelmeket élveznek, amely a vállalat saját tőkéjével, de főként az elért nyereséggel és a kiosztásra került osztalékkal nem állnak arányban. — Bárha ez állampénzügyi szempontból nem nagyjelentőségű kérdés, de úgy véli, hogy a közönség megnyugtatóra szolgálja ha egyfelől a közönség felvilágosítást kapna arról, hogy a hírek tulzotak; másrészt afelől, ha ott, ahol ilyen aránytalanságok tényleg fennfornak, a jogosulatlan többetet szüntessék meg.

Chorin Ferenc és Egri Aurél ellenzik gróf Eszterházy nyilatkozatát, hangsúlyozva, hogy minden helyesen vezetett vállalatnál a vezető személyek tantiémjei arányban állanak a vállalat jövedelmével.

Jakab Oszkár államtitkár csatlakozott az előbbi szónokokhoz és kijelentette, hogy a kormány a fent említett szempontokat figyelembe fogja venni.

Harmincmilliót várnak a házbérszükségadóból.

Temesváry Imre előadó ismertette a javaslatot. A házadó kulcsa — nyugomd — jelenleg Budapesten 17 százalék, vidéki városokban 16, falvakban 14 százalék. Ezt az összeget a nyers házbérszükségadók — illetve a ház hasznosértéke után számítják. A tervezet szerint a házbérszükségadó a még hátralevő három költségvetési évnegyedben és pedig a novemberi, a jövő évi februári és május negyedben befizetendő 10 százalék, a nyers házbérszükségadónak után.

Ez az összeg a lakókra nem hárítható át. Ez a teher kétségkívül súlyos, de indokoltá teszi az államháztartás mai súlyos helyzete és az a körülmény, hogy a háztulajdonosok annak idején nem fizettek vagyonszállítást és igen sok háztulajdonos a háború előtti jellegű kölcsönök és inflációs időkben papirkoronákkal egrenlített ki.

Mentesek a szükségadó alól az ideiglenes adómentességet élvező épületek, továbbá az olyan egy és két szobás lakások, amelyek a háztulajdonos lakásul szolgálnak. — Ezt a szükségadót semmiféle községi vagy egyéb pótlékkal terhelni nem szabad.

Ismertette ezután az előadó, hogy milyen hozadékot jelent a szükségadó. Az ez évi házadóalap 602 millió pengő. Ebből ideiglenesen adómentes 105 millió. A mentesített egy és két szobás lakások hasznosértéke körülbelül 97 millió pengő. Ezt a két összeget levonva a 602 millió adóalapból, marad adóköteles házadóalap körülbelül 400 millió pengő, vagyis negyedévenként 100 millió. A tervezet szerint tehát a szükségadóból a 10 százalékos kölcsön alapján befolyna 10 millió, összesen a három negyedévben 30 millió pengő.

Nézete szerint azonban ennyi nem fog befolyjni, egyrészt a lakásüresedések miatt, másrészt azért, mert a lakberek csökkenő tendenciát mutatnak.

Az előadó ismertetése után Eber Antal szólalt fel. Azt kívánta, miszerint a felemelt házadó az árveréseknél ne előzze meg a külföldi kölcsönök kamatszolgáltatását. — Azt akarja ezzel elérni, hogy ezáltal meg ne inogjon a hitel s ne hogy csökkenjenek a záloglevelek biztonsága.

Teleszky János válaszolt Ebernek és hangoztatta, hogy bár elvben maga is helyesnek tartja Eber felfogását, mégis úgy látja, hogy nagyon sikamlós talajra jutnánk, ha az általa javasolt utra lépünk. Nem lehet ugyanis az állami adókat bármilyen kölcsönök vagy hátralelékek kamatai után helyezni a rangsorban. Az állami adóknak minden körülmények között biztosítani kell a rangsorban az elsőbbséget és azokat nem előzheti meg semmi más.

Kölbög Ferenc, helyettes államtitkár, a pénzügyminiszterium adóügyi osztályának vezetője, felszólalásában csatlakozott Teleszky János álláspontjához és hangoztatta, hogy a házadónak éppúgy, mint az adóknak általában, minden körülmények között meg kell előznie bármilyen más természetű követelést.

A bizottság ezután általánosságban és részleteiben elfogadta a házadó emelésére vonatkozó rendelettervezetet.

Szerdán nagy expozé mond a miniszterelnök.

Végül Károlyi Gyula gróf miniszterelnök bejelentette a bizottságnak, hogy a 33-as bizottság szerdai ülésén fogja megadni a szükséges felvilágosítást minden pénzügyi és gazdasági kérdésben. Ismertetni fogja a kormány megszabhbmenő gazdasági terveit és elgondolásait, amelyek alapján a mai helyzetet meg lehet határozni véli.

100 éve a iót ajánljuk...

Intézeti

kelengye

Fehérnemű

Paplantakaró

Matrác.

Kardos Lászlónál, Debrecen

Használatban a legolcsóbb.

Alfonz spanyol király inkognitóban Budapestre jön

Izabella főhercegasszonyt látogatja meg

Bécs, szept. 4. XIII. Alfonz spanyol király utban van Budapest felé, ahol két napig fog tartózkodni. Utazásának célja, hogy nagynénjét, Izabella főhercegasszonyt, meglátogassa. Budapesten teljesen inkognitóban fog tartózkodni és Toledo herceg név alatt fog szerepelni.

Vád alá helyezték Alfonzot. Madrid, szept. 4. A parlamenti

vizsgálóbizottság elhatározta hogy vád alá helyezi Alfonz exkirályt. Miután arra számítani nem lehet, hogy Franciaország a volt uralkodót kiszolgáltassa, a madridi rendkívüli törvényszék in contumacion fog itélkezni. A spanyol kormány egyidejűleg diplomáciai uton fogja kérni, hogy Franciaország szolgáltassa ki Markinez Amidó tábornokot.

Az év végével megszüntetik az OFB-t

Megtakarítások az igazságügyi tárcánál

Budapest, szept. 4. A 33-as országos bizottság által kiküldött hatos albizottság pénteken az igazságügyi tárca költségvetését tárgyalta le és a személyi kiadásoknál elérendő megtakarításon felül a tárca dologi és egyéb kiadásainál 214.819 pengő megtakarítást határozott el. A bizottság egyuttal

megállapította, hogy a OFB-t az év végével megszünteti. Ugyancsak megállapította a bizottság, hogy a munkásbiztosítási felső bíróság be lesz olvasztva az egyes bíróságokba, a munkásbiztosítási orvos-tanács pedig az igazságügyi orvosi tanácsba.

Egy volt román miniszter visszasírja a magyar uralmat

Bocu Sevér szenzációs nyilatkozata

Bukarest, szept. 4. Bocu Sevér, volt miniszter és bánsági tartományfőnök, a nemzeti parasztpárt ugynevezett fiatalinak vezére, akit miniszterségből kifolyóan visszaélésekkel vádolták és legutóbb vámcsempészes címen többmillió leu bírsággal sújtottak, a Vestul c. lapnak adott nyilatkozatában az ellene megindult hajszát banditizmusnak mondja, majd így folytatja:

„Romániában büntetlenül lehet rágalmozni, mert európai értelemben vett jogi és közérköcsi ismeret hiányzik. A regát akar Erdély és a Bánság felett uralkodni, ha kell terrorral és börtönnel. Duca, a liberális párt vezére a kényszerezegységbe jutott Banca Generalától évente egymillió leu tantémét vett fel, hamis mérlegek alapján. Romániában minden fenekestől fel van forgatva, mert azt sem lehet tudni, hogy nemzet vagyunk-e még, vagy pedig románok. Mint kérelhetetlen ellenséggel állunk szemben egymással. De eljön majd az az idő, s mindannyian érezzük is, hogy közeledek az elsőpró szélvész ideje. Ennél andon harcban álltam a magyar uralommal és Magyarországról Romániába menekültem. Ma pedig be kell ismernem, hogy a magyar államhatalom

kérlehetetlen volt, de ugyanakkor lojalis. Kemény törvény, de mégis törvény, mert a magyar államhatalom még kísérletet sem tett arra, hogy emberi méltóságomtól megfosson. Ha összehasonlítjuk a magyar időket a mai román helyzettel, úgy tisztelettel kell adóznunk a letűnt uralomnak.

Ugyanakkor nyilatkozik Boila Romulus is, aki közeli rokona Maniu Gyulának. Nyilatkozatában ezeket mondja:

— Romániában teljes jogi és vagyoni bizonytalanság van. Nincs törvényesség, amely a polgárt megvédené. Romániában már a nagy román egyesülés óta csak látszatalkotmányosság van. Románia a végpusztulásba rohan, ha így maradnak a dolgok.

KORMÁNYVALSÁG ROMÁNIÁBAN.

Bukarest, szept. 4. A lapok mind sürbűben foglalkoznak annak valószínűségével, hogy a Jorga kormány távozása már csak rövid idő kérdése, sőt egyes függetlenebb lapok nyílt kormánykriszistól írnak, érdekes azonban, hogy a pártlapok nem a maguk pártjaik részére követelik az uralmat, hanem más pártok részére. Ennek oka az, hogy a mostani súlyos gazdasági helyzetben egyik párt sem kívánja átvenni Jorga örökét.

LIPÓT SZALVÁTOR FŐHERCEG MEGHALT.

Bécs, szept. 4. Lipót Szalvátor főherceg péntek délután negyed négykor az egyik bécsi szantóriumban meghalt.

HÁZAKAT ROMBADÜNTŐ FORGÓSZÉL.

Istanbul, szeptember 4. Istanbul lett ma fél óra hosszat tartó heves forgószél dühöngött, 40 ház bedőlt, a romok alatt ötven holtan maradtak és sokan megsebesültek. Az anyagi kár nagy.

Az elhagyott férj lelőtte a feleségét s aztán öngyilkos lett

Véres családi dráma a sötét lépcsőházban - Egy 31 éves napszamos gyilkosságot kísérelt meg a felesége ellen, azután mellbelőtte magát. A férfi azonnal meghalt, az asszonyt kiszállították a sebészeti klinikára

Pénteken este fél 6 óra tájban megrázó családi dráma játszódott le a Széchenyi uca 23. sz. alatt. Egy Albert János nevű, 31 éves, mikiépécsi születésű napszamos, az egyik sötét lépcsőházban súlyosan megsebesítette feleségét, Sas Rózát, azután pedig mellbe lötte magát s azonnal meghalt.

A véres tragédia után pár perccel már nagy tömeg gyűlt egybe a Széchenyi uca 23. számú ház előtt és az udvaron s mindenkinek ijedt kíváncsisággal kérdőzködött a részletek felől. Vitéz Nagy György, az őrszemes rendőr azonnal értesítette a mentőket, akik pillanatok alatt a helyszínen termettek. Albert Jánosnál már csak a beállott halált konstatálhatták, míg Sas Rózát kiszállították a sebészeti klinikára.

Röviddel a dráma lefolyása után munkatársunk is a helyszínre sietett s a véres eseményről az alábbiakban számol be:

Öhlbaum Jenő debreceni borkereskedőnek a Széchenyi uca 23. szám alatt, a hátsó keresztépületben van lakása. Egy sötét csigalépcső vezet fel a folyosóra s ide nyílik Öhlbaumék lakása.

Szeptember elsején Öhlbaum Jenő leánya cselédet fogadott. Az illetőt Sas Rózának hívták. Mikiépécsen született 1906-ban. A nő több ízben jelentkezett, amikor is elhozta a ruháját, de csak csütörtökön este állott be az új helyre véglegesen.

„Jaj, itt az uram!”

Pénteken délután Sas Róza, aki-ről az udvarban még senki sem tudta, hogy férje is van, kint dolgozott a folyosón. Amint egyszer véletlenül felpillantott a munkájából, ijedten kiáltott fel:

— Jaj itt az uram! Nem akarok találkozni vele, mert lelő...

Ekkor Öhlbaumné odaszólt a rémült asszonynak, hogy menjen be a lakásba, Sas R. erre csakugyan befutott a szobába. Öhlbaum pedig az érkező fiatalember elé állott és megkérdezte:

— Mit keres itt, barátom?
— A feleségemmel akarok beszélni, — válaszolta az ismeretlen ember, akinek a külseje meglehetősen elhanyagolt volt.

— Menjen a dolgára, itt nincs semmi keresnivalója, — mondotta neki a borkereskedő.

A fiatal, 31 év körüli ember nem tárgitott. Elszántan állott meg és így szólt:

— Nekem jogom van a feleségemmel beszélni!

— Nekem meg jogom van kiutasítani magát, — hangzott a szigorú válasz. — Mindjárt megyek a rendőrhöz.

Ezzel Öhlbaum valóban ki is ment az uccára, ahol vitéz Nagy György rendőrmestert kérdezte meg, hogy joga van-e neki kiutasítani az ismeretlen toladódot? A rendőr a kérdésre igennel felelt.

Ezután a borkereskedő visszament a folyosójára. Megnyugvással látta, hogy az ismeretlen férfi időközben eltávozott.

Ujra előkerül a férj.

Néhány perccel 6 óra előtt Sas Róza gyanútlanul kiment a lépcső-

házba, ahol mosni kezdett. Öhlbaum Jenő ekkor látta, hogy az ismeretlen ember újból előkerült. — Mivel azonban úgy vette észre,

hogy a nő és a férfi nyugodtan beszélgetnek, nem törődött többet a dologgal s tovább folytatta munkáját.

Három éles dörrenés

Körülbelül 6 óra lehetett, amikor a lépcsőház felől három éles dörrenés hallatszott. Öhlbaum riadtan szaladt ki a folyosóra. Sas Róza véres fejjel tántorgott a szűk folyosón. A gazdája hozzáugrott s a szoba felé segítette:

— Az Istenért, mi történt? — kérdezte ijedten.

A következő pillanatban észrevette a férfit, aki furcsa, merev mozdulattal állott a lépcsőház fordulójánál. Kezében egy revolver volt s azon erőlködött, hogy a fegyvert még egyszer elsüssze. Úgy látszott azonban, hogy erre már

nem volt ereje.

A borkereskedő ijedten kapott a keze után, nehogy kárt csináljon magában, de a következő pillanatban meghökölve ugrott hátra. Az ember ugyanis, mint egy darab fa, élettelenül zuhant el. A melléből bugyborékolta a vér. Már halott volt.

A lövések zajára a házbéliek a keresztépület felé rohantak, hogy megtudják, mi történt?... Majd szóltak a rendőrnek, aki értesítette a véres családi tragédiáról a mentőket és a központi ügyeletes rendőrtisztviselőt.

A súlyosan sérült asszony beszél

Sas R. a fején szenvedett súlyos sérülést, de azért nem vesztette el eszméletét s mikor a mentők megérkeztek, érthető hangon adta meg a válaszokat. Megmondotta a nevét s kijelentette, hogy az az ember, aki rálőtt, az ő férje volt, akivel már régebben megesküdött.

A mentők ezután Sas Rózát kiszállították a sebészeti klinikára, a rendség pedig hozzáfogott az eset kivizsgálásához. A férfi zsebében talált iratok alapján a rendőség kétségtelenül megállapította, hogy az illetőt Albert Jánosnak hívták, mikiépécsi születésű, 31 éves napszamos. A gyilkos merényletet és az öngyilkosságot Albert János egy rozsdás revolverrel követte el. A fegyverben hat töltény volt, de ebből három hüvely üres.

A rendség részéről dr Vargha László ügyeletes rendőrfogalmazó szállott ki a helyszínre, Szinyey Merse Miklós detektívcsoportvezető kíséretében. — A rendőség azonnal bevezette a vizsgálatot s megteremtette a szükséges intézkedést a hulla elszállítására vonatkozóan. Ugyancsak ebben az időben érkezett a helyszínre dr Tamássy Géza helyettes tisztifőorvos, aki megvizsgálta a hullát és megállapította, hogy a golyó a bal mellbimbótól jobbra, felfelé hatolt be a testbe s az ütőeret ütötte át. A halál pillanatok alatt beállott.

Már hét óra felé járt az idő, mikor megjelent a hullaszállító kocsis és Albert János holttestét kiszállították az egyetemi bonctani intézetbe...

Két golyó furódott Sass Róza koponyájába

A véres dráma után a mentők Sas Rózát kiszállították a sebészeti klinikára, ahová néhány perccel dr Vargha László rendőrfogalmazó, Szinyey Merse Miklós detektívvel együtt, hogy Sas Rózát kihallgassák. Sas Rózát a Röntgenintézetbe szállították a mentők, — hogy röntgen-felvétellel állapítsák meg a szerencsétlen asszony sérülését. A röntgen vizsgálat megállapította, hogy Sas Rózának két golyó furódott a koponyájába. Az egyik golyó bent van az agyvelőben, a másik pedig a koponyarészén a bőr alá került és az agyvelőre is

dudorodott, nev, hogy kézzel is tapintható. A lelőtt asszony fejét hatalmas kötés borította, amikor dr Varga László rendőrfogalmazó kihallgatta és a kötés annyira átverzett, hogy a vér csepegett a sebekből állandóan.

Tíz éves házasságra lett pontot a véres dráma.

Sas Róza, dacára rendkívül súlyos sérüléseinek, nem vesztette el az eszméletét, úgy, hogy dr Varga László ki tudta hallgatni. A hallgatásapadt asszony hágyadt hangon válaszolt a kérdésekre és

lassanként elmondotta eseményeket, alig hallható hangon, hogy milyen kálvárián ment keresztül a férjével, Albert Jánossal.

Tízöt éves korában ment férjhez Sas Róza Albert Jánoshoz s tíz évig éltek együtt. A házasságból két fiú gyermek származott. Albert János részeges, dologkezelő ember volt, aki mellett valóságos gyötrelmet volt az asszony élete. — Dolgozni nem szeretett, a gyermekeket, az asszonyt ültelgette és ha ita volt benne, menekülni kellett. Sas Róza már nem bírta ezt az életet és mindenáron szabadulni akart az urától, aki azonban sehogyan sem akart beleegyezni a válásba.

Három hónappal ezelőtt mégis külön költözött Sas Róza az urától és a két gyermekkel együtt hazament az anyjához. Albert János állandóan kerülgött az asszonyt, aki mindig bujdosott az ura elől, aki állandóan hangoztatta, hogy lelővi az asszonyt, ha nem tér vissza hozzá. Sas Róza azonban hallani sem akart a vissza térésről, beadta az ura ellen a válókeresetet és augusztus 31-én meg is volt a válóper ügyében az első tárgyalás a debreceni törvényszéken. A tárgyaláson Albert János ismét megfenyegette az asszonyt, hogy lelővi sőt a sebébe is nyult, hogy elővegye a pisztolyát, de mivel sokan tartózkodtak a közelben, nem merde elővenni.

A tárgyalás után Sas Róza hazament, majd másnap, szeptember 1-én bejött Debrecenbe, hogy itt, mint cseléd elálljon. Sikertelt is helvet kapnia a Széchenyi uccán, Öhlbauméknál, ahová tegnapielőtt bejött az anyja, aki megnyugtatta a lányát, hogy ne féljen, mert a csendőrök elvették a fegyvert az urától. Így aztán a véres dráma alkalmával Sas Róza egész nyugodtan állt szoba az urával, mert nem gondolta, hogy még egy revolvere van az urának.

A sebesült asszony alig hallhatóan mondja el a dráma részleteit:

— Gyere vissza Róza, meglásd, hogy meg foglak becsülni!

— Nem megyek én, mert kend mindig csak ígérgeti, de még sem foglalja jóba magát!

— Hát csakugyan nem jössz?

— Nem megyek én. Jobb lesz így kelmednek is!

Albert János erre benyult a sebébe, elővette a revolverét, egy ócska Velodog pisztolyt és rálőtt az asszonyra.

— Csak a dördülést hallottam, meg a fejemben a fájást, a többire nem emlékszem.

Sas Róza visszahanyatlik a hordágyra, amelyen fekszik a röntgen-gép alatt, elsápad még jobban, lassan felemeli a kezét a véres fejéhez, felkiált:

— Jaj, de fáj a fejem, úgy szédülök!

A keze csupa vér lesz.

Hűtli professor operálja Sas Rózát.

A kihallgatás után Sas Rózát átszállították a sebészeti klinika műtőjébe, ahol maga Hűtli professor vette műtét alá. A szerencsétlen asszonynak két golyó van a fejében, de azt még eddig nem tudták megállapítani, hogy a golyók mennyire sértették meg az agyvelőt és merre furtak keresztül a koponyán.

A szerencsétlen asszony állapotát rendkívül súlyos és nincs kizárva, hogy a véres családi dráma még egy ember életét fog követelni, ha valami komplikáció áll be.

A büntény elkövetője fölött azonban már csak az égi bíróság fog ítélni.

Kultuszminiszterileg engedélyezett nyilvános jogu

Naményi Gyorsíró- és gépiró iskola

Piac-u. 26/b. III. e. Passage átjáró.

Gyorsírási tanfolyamok.
Gépirási tanfolyamok.
Szépírási tanfolyamok.
Helyesírási tanfolyamok.

Ócsó tandíj.
Allami vizse. Allami bizonyítvány

KIGYULLADT A HANGYA PINCÉJÉ- BEN EGY PAPIRRAL MEGRAKOTT LÁDA.

Tegnap délután a Piac ucca 15. szám alatt levő Hangya kirendeltség pincéjében egy papírhulladékkal telt láda kigyulladt. A tüzet az egyik segéd vette észre, aki telefonon értesítette a tűzoltóságot. A tűzoltók pár perc múlva a helyszínre érkeztek és elfoltatták a tüzet. A kár jelentéktelen.

—oooOooo—

MEGINT ELHALASZTOTTA A NÉP- SZÖVETSÉG AZ ERDÉLYI MAGYAROK PETICIOJÁNAK TÁRGYALÁSÁT.

Genf, szeptember 4. A népszövetség tanácsa ma a román—magyar kisebbségek petícióját, ismét valamilye későbbi ülészakra halasztotta el, mert a kisebbség és a román kormány között folyó tárgyalások nem vezettek eredményre.

—oooOooo—

A HÁGAI BÍRÓSÁG ÍTÉLETÉT A VÁMUNIO ÜGYÉBEN REPULÓ- GÉPEN VITTEK GENFBE.

Hága, szept. 4. Az állandó nemzetközi bírósághoz közelálló körökben híre járt, hogy már elkészült a végleges szövege a bíróság döntésének a német-osztrák vámuniótervezet kérdésében. A végleges szöveget két részben továbbították Genfbe. A sokszorosított szöveg első részé a hágai állandó nemzetközi bíróság jegyzője ma délután vitte repülőgépen Genfbe, míg a szöveg másik részét ma délután a menelrendszerű vonattal az egyik futár kíséretében indították át.

—oooOooo—

VÉGET ÉRT A BARCELONAI ÁLTALÁNOS SZTRÁJK.

Barcelona, szept. 4. Az általános sztrájk végetért. A sztrájkbizottság megjelent a polgármester előtt és bejelentette, hogy a munka megkezdésére kiadta az utasítást.

—oooOooo—

UJRA LESZÁLLITOTTÁK A BAJOR TISZTVESELŐK FIZETÉSÉT.

München, szept. 4. A bajor kormány szükségrendeletet bocsátott ki, amely mindazoknak a nőlen vagy gyermektelen házas községi tisztviselőknél fizetését október 1-től kezdve további 5 százalékkal leszállítja, akiknek illetményei meghaladják az évi 1500 márkát.

—oooOooo—

BETILTOTTÁK A BÉCSI KOMMUNISTÁK GYÜLÉSÉT.

Bécs, szept. 4. A rendőrség több napra összehívott kommunista-gyűlést és tüntető felvonulást betiltott és megfelelő óvintézkedést tett esetleges ellenszegülők megfékezésére.

—oooOooo—

NAGY ARESÉSEK A ZÜRICH TŐZSDÉN.

Zürich, szeptember 4. A tőzsde megnyitáskor hatalmas méretű realizációk jelentkeztek és az üres eladások olyan nagy árzuhanást idéztek elő, hogy a tőzsdetanács elrendelte a forgalom felfüggesztését. Mindjárt konferenciát tartott a tőzsdevezetőség, majd kihirdette, hogy azonnal beszünteti a határidős forgalmat, ha az üres eladások tovább is olyan nagymértékűek lesznek. — A forgalom későbbi során nagyon gyöngye volt az irányzat. A tőzsdetanács délután ülést fogtartani, hogy rendszabályokat állapítson meg a de-
rüt megakadályozására.

Leállították a képviselőház elnökének autóját is

Döntés a Ház tisztviselőinek fizetésredukciójáról

A képviselőház gazdasági bizottsága tegnap tartott ülésében Kabók Lajosnak azzal az indítványával szemben, hogy az altisztek és a kisebb fizetéssel bíró alkalmazottak járandóságait az eddigi mérvben fenntartsák, szöveggel elhatározta, hogy az összes tisztviselők és alkalmazottak illetményét szeptember elsejétől kezdődő hatállyal

az alacsonyabb kategóriákban tíz, a VI. fizetési osztálytól felfelé pedig tizenkét százalékkal leszállítja.

Ugyancsak mai ülésében egyhangúlag hozzájárult a bizottság a képviselőház elnökének ahhoz az előterjesztéséhez, hogy a Ház elnöke részére rendelkezésre bocsájtott gépkocsi leállí-
tassék.

Ausztria „jól viselkedett” kölcsönt kap

A vámonióról való lemondásért népszövetségi kölcsön

Páris, szeptember 4. A tegnapi genfi eseményről, a német—osztrák vámunió tervének elejtéséről bizalmatlankodva írnak a párisi lapok. Még a baloldali sajtóban is olyan vélemények tükröződnek, hogy az Anschluss még nincs eltemetve és a veszedelem addig nem szűnik meg, míg Németország és Ausztria gazdasági nyomorúságán nem enyhít az európai államok nemzetközi együttműködése. Franciaországnak kategorikus biztosítékot kell követelnie Berlinben és Bécsben, de ennek fejében segítenie kell a németeknek és az osztrákokon. Nyilván arról fog tárgyalni Laval és Briand a berlini látogatás alkalmával.

A Népszövetség pénzügyi bizottsága a Petit Parisien genfi tudósítójának értesülése szerint háromtagú bizottságot, egy francia, egy angol és egy belga pénzügyi szakteknit fog Bécsbe küldeni, hogy tanulmányozza Ausztria pénzügyi helyzetét és javaslatokat te-

gyen az Ausztriának nyújtandó új nemzetközi kölcsönről.

Schober alkancellár erről a tervről már előzetesen értesülve volt és nehogy makacságával akadályozza a népszövetségi kölcsönt, sietett megtenni lemondó nyilatkozatát az Európa bizottságnak.

Genf, szeptember 4. A Népszövetség tanácsának délutáni ülésén megtárgyalták Ausztriának azt a kérését, hogy részesítsék pénzügyi segítségben.

Schober ebben az ügyben a következő nyilatkozatot tette:

— Kötelességemnek tartom az osztrák kormány és a magam személyes köszönetét is kifejezni azért a készségeért, amellyel a Népszövetség Ausztria kérését fogadta. Ugyiszintén azért a gyors szabályozásért, amely most már abba a helyzetbe juttatta a bizottságot, hogy foglalkozhassék az osztrák kéréssel.

Munkaügyi pör Vilmos excsászár ellen

ELMARASZTALTÁK HO HENZOLLERN VILMOST.

Berlin, szept. 4. A potsdami munkaügyi bíróság előszobájában tegnap a bírósági altiszt elkiáltotta ezt a két nevet:

Voss Ferenc eserepezőmester és Hohenzollern Vilmos!

Az excsászár természetesen nem jelenkezett, helyette ott volt az egykori császári üzemek jogi képviselője és megkezdődött a tárgyalás. Voss Fe-

renc beperelte a volt császárt 148 márká és 60 pfennig elmaradt munkadíjáért. Keresetében előadta, hogy túlórázania kellett volna az udvari üzemekben, de nagyon fájt a feje, tehát hazament és ezért október 1-én a törvényes kétheti felmondási idő betartása nélkül elbocsátották az üzemből. A munkaügyi bíróság megítélte Voss Ferencnek a kétheti bért.

A Tisza-gyilkosság egyik szereplőjének sorsa

Gertner Marcell nem kerülhet feltételesen szabadlábra mert állampolgársága nincsen tisztázva

A Tisza gyilkosság egyik szereplője, mint ismeretes, Gartner Marcell kereskedő volt, akit büntető bíróság büntetésére 15 évi fegyházra ítéltek. Gartner azóta is a váci fegyházban lakója s a mai napig mintegy 12 évet töltött már ki a büntetéséből. Gartner nemrég azzal a kérelemmel fordult a fegyházvezetéshez, hogy jó magaviseletére tekintettel s mint-hogy büntetésének kétharmadát már egy is kitöltötte, a szokásos módon engedjék őt feltételes szabadságra. A feltételes szabadlábrahelyezési kérelem azonban nem intézódött el. Földvári Béla dr védő megtudta, hogy Gartner szabadlábrahelyezési kérelmének az az akadálya, hogy Gartner az ítéletben osztrák állampolgárként szerepelt, törvényeink értelmében pe-

dig idegen honos teljes szabadlábrahelyezésére nincs mód és alap. Gartner és védője azonban arra hivatkoznak, hogy Gartner állampolgársága tévesen került az ítéletbe, mert Gartner nem osztrák, hanem budapesti születésű, magyar állampolgár. A védő ma kérvényt nyújtott be a büntetőtörvényszék elnökségéhez, amelyben a — szerinte — téves törvényszéki ítéleti bejegyzés kiigazítását kérte és egyben kérte az eljárás megindítását annak a megállapítására, hogy Gartner Marcell okiratilag bizonyíthatólag valóban magyar honos. Addig, amíg Gartner állampolgársági viszonyai nem tisztázódnak, természetesen feltételes szabadlábrahelyezéséről sem lehet szó.

—oooOooo—

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Meteorológiai Intézet jelenti: A nyugateurópai idő rosszabbodása fokozatosan terjeszkedik kelet felé: ma reggel már Ausztria nyugati határára is megkezdődött az esőzés.

Hazánkban tegnap derült, száraz, eldoldali időjárás uralkodott. Napközben élénk volt a déli légáramlás és a hőmérséklet 25—27 fok Celsiusra emelkedett. Éjjel gyenge felhőzóna átvonulása folytán csak mérsékelt volt a lehülés, ennek következtében pedig gyengült a ködképződés.

Időjelzés: Változékony, esetleg még zivataros idők, hűsökléssel, délen és keleten még meleg.

—oooOooo—

AGYONLÖTTE KÉTÉVES GYERMEKÉT, AZUTÁN ÖNGYILKOS LETT.

Miskolcra jelentik: A megszállott területi Bátor községben véres családi dráma játszódott le. A vasuti állomás melletti vasutas házból, amelyben vasuti altisztek laknak, két revolverlövés hallatszott. A vasutasok a hang irányába rohantak és ekkor az egyik lakásban nagy vértócsa közepette holtan találták Spirk Jenő főkalauzt és két éves kislát. A nyomozás megállapította, hogy a főkalauz kevéssel a szolgálatból való hazatérése után agyonlötöte kisgyermekét, azután öngyilkosságot követett el. Valószínű, hogy a vasutas boldogtalan családi élete miatt követte el borzalmas cselekedetét. A főkalauz ugyanis az utóbbi időben erősen rákapott az ivásra és amikor ittas volt, durván bánt feleségével, akit többször meg is vert. Az asszony a durva bánásmód miatt elhagyta az urát, aki hiába igyekezett őt felkutatni, nem akadt nyomára. Ugy látszik, ezért követte el végtetes tettet.

—oooOooo—

SZEGED AZ ÁLLAMINÁL NAGYOBB FIZETÉSCSÖK- KENTÉST TERVEZ A MA- GASÁLLÁSÚ VÁROSI TISZTVESELŐKNÉL.

Szeged, szept. 4. Seultéthy Sándor városi főszámvévo áttanulmányozta a fizetésredukcióval kapcsolatos kormányrendeletet is kiszámította, hogy a fizetéseknek a rendelet szerint való csökkentésével pontosan 380.000 pengőt takarít meg Szeged városa egy évben. A városnál azt tervezik, hogy a kormányrendeleten túlmenő, még nagyobb mérvű tisztviselői fizetés-csökkentést hajtanak végre az 1932 év januárjától kezdve. Ez a fizetés-csökkentés dr Somogyi Szilveszter polgármester kijelentése szerint csak a magasabb rangú, az V. és VI. osztálybeli tisztviselőket érné, mert az terv, hogy az üzemdíjakat 50 százalékkal, a fizetési pótlékokat, valamint a képviselői általányt szintén újabb 50 százalékkal csökkentik.

—oooOooo—

KASZÁBA LÉPETT ÉS MEGHALT.

Dombóvárról jelentik: Wiezner Fülöp 32 éves izményi gazda egy kaszába esett, amely a lábát felhasította. A sérülés néhány nap múlva általános vérmérgezést okozott és beszállították a szekszárdi kórházba. Minthogy nem lehetett rajta segíteni, hazaszállították, ahol szörnyű kínok között meghalt.

*Képek a Debreczeni...
nál kerje a, Debreczeni...
—oooOooo—*

A gyermekparalízis miatt a kultuszminiszter a debreceni összes elemi és középiskolákban szeptember 15-ig meghosszabbította a szünidőt

Mint megírtuk, dr. Vásáry István polgármester sürgős előterjesztést tett a kultuszminiszternek arra, hogy a gyermekparalízis járvány leküzdése és továbbterjedésének megakadályozása végett az elemi és középiskolákban beiratkozást és a tanítás megkezdését szeptember hó 15-ikéig halasztva el.

Tegnap délelben dr. Láng Sándor tisztifőorvos telefonon felhívta a kultuszminisztériumot, amelynek több osztályával tárgyalt ebben az ügyben és sürgette a döntést.

A minisztériumból közölték a

tisztifőorvossal, hogy az összes iskolákban a szünidő meghosszabbításához a kultuszminiszter hozzájárult, tekintettel arra, hogy egész sürgügyi faktor tette meg a vonatkozó javaslatot. Együttal azt is közölték Budapestről, hogy a minisztérium a maga szerveit azonnal táviratilag értesíti, Debrecenből pedig közölik a miniszteri határozatot minden illetékes iskolai fórummal.

Dr. Láng Sándor tisztifőorvos azonnal jelentést tett dr. Vásáry István polgármesternek és a megbeszélés alapján maga a tisztifőorvos autóba ült és végigjárta az

összes felekezeti iskolafenntartó hatóságokat, hogy az iskoláik megnyitásának elhalasztására vonatkozó miniszteri döntést velük hivatalosan is közölje.

Ha a gyermekparalízis terjedése megáll vagy éppen csökken, akkor az iskolákat szeptember 15-én megnyitják, ellenkező esetben további szünidőre kell a hatóságnak gondoskodnia.

A miniszteri rendelet értelmében az iskolával kapcsolatos interjúk sem nyithatók meg. — A már megérkezett vidéki tanulók beirathatók.

Ma délelőtt tárgyalja a debreceni törvényszék a pütkösdvasárnapi autószerencsétlenség ügyét

Debreceni Ferenc tragikus halálának következményei a bíróság előtt

Emlékeztet az a borzalmas autószerencsétlenség, amely május 24-én, pütkösd vasárnapján délelben történt a Simonyi-úton. Ebben az időben volt Debrecenben a nagy cserkészünnep. A diszfelvonulás után a cserkészek már visszatérőben voltak a nagyerdei táborba, amikor Debreceni Ferenc főgimnáziumi tanár, cserkészkerületi elnök, Labossa Lajos evangélikus lelkész, Jakucs Béla tanár és Benedek Béla főtanító társaságában Ecsedi István 45 éves soffőr vezetésével elindult a tábor megtekintésére.

A Simonyi-úton az uttest baloldalán rohogott Ecsediék piros taxija, amikor egyszerre egy másik autó érintette a gépkocsi hátsó oldalát. Ez egy sötét taxi volt, amely elkapta a piros gépkocsit és letolta az uttestről. A következő pillanathban az autó nekivágódott a sínpar mellett lévő gázlámpaoszlopnak és az utasok nagy ívben kirepültek a kocsiból. Debreceni Ferenc fejével zuhant az uttest mellett lévő terméskőre, míg Labossa arccal a kövezetre esett. A másik két utas és a soffőr csak kisebb sérülést szenvedett.

Debreceni Ferenc még a helyszínen kiszendett, a súlyosan sérült Labossa Lajost pedig a mentők kiszállították a klinikára, ahonnan csak hosszabb ápolás után jöhetett ki.

A halálos autószerencsétlenséggel kapcsolatban azonnal megindult a rendőri nyomozás. Megállapítást nyert, hogy a sötét taxit Tóth Gábor 25 éves autószerelő vezette, aki meg nem engedett sebességgel hajtott. Ugyanezen a napon Tóth Gábor már előzőleg is figyelmeztették a sebes hajtásért. A rendőrség a gondatlan soffőrt őriztethette és megindította ellene az eljárást.

A vizsgálóbíró is kihallgatta Tóth Gábor, majd az iratokat áttették az ügyészséghez, amely egy rendbeli gondatlanságból okozott emberölés és egy rendbeli gondatlanságból okozott súlyos testisérítés vétsége miatt emelt elene vádat. Ebben az ügyben a debreceni törvényszék ma, azaz szombaton 9 órakor fogja megtartani a főtárgyalást a törvényszék földszint 11. számú kistanácstermében. A büntetőtanács elnöke dr. Jeney Sándor lesz.

Osi tölgyfaépmény maradványaira akadnak Szalmármegyében, a Tisza meredek partján

A Déri-múzeum legújabb ősrégészeti kutatása

A Déri Múzeum ősrégészeti osztályának vezetője, dr. Sőregi János múzeumőr aug. 31-én kezdte meg szokásos őszi régészeti kutatásokat és pedig először a beregi Tiszahátra utazott, egy otáni ismert lelőhely felkutatására. Sőregi múzeumőr ezt a kutatást levéldi Kozma György dr. városnáményi főszolgabíró felkérésére és szíves támogatásával végezte. Három napig tartózkodott a beregmezei Gulács községben, ahonnan kiindulva módjában volt egy halászcsonakon a Tisza mindkét partját több, mint 20 km-es szakaszon, Kis-Artól egészen Vásárosnaményig végigkutatni. Mert sokszor előfordul, hogy az örökös partomlások őskori telepeket hoznak napfényre, melyeknek veszendőbe menő anyagát a régészek igyekeznek megmenteni.

Ilyen parti őstelep után kutatva dr. Sőregi ezuttal nagyon érdekes leletre bukkant Panyola község határában. A Tisza baloldali meredek partján. Először szept. 2-án, délelőtti pillantotta meg a partból kiálló cölöpöket és ge-

rendákat, azonban az esős idő sem a felmérésre sem pedig fényképezésre nem volt alkalmas. Következő nap ismét felkereste a helyet.

Dr. Sőregi egyelőre szűkszavú s érthető okokból óvatossággal híradása szerint, a panyolai rév közelében, a meredek part tövében, 5-6 méter mélyen a háborítatlan felső rétegek alatt valósi

nűleg ősi tölgyfaépmény maradványaira akad. Levert cölöpök sorja között vastag, két oldalon lefaragott tölgygerendák és durván kinagyolt, részben hasított hidládeszkák, fekszenek részint vüggel, részint oldalukkal a nézőnek. Legalól középen egy hatalmas öreg törzs mered az örvénylő mélység fölé. Felcserepedett felületén két helyen, ráfekvő gerenda tartására szolgáló ősi bevágás látható. Első pillanatra megállapítható, hogy mindez emberi kéz alkotása. A függőlegesen levert cölöpök, a lefaragott gerendák és a vastag deszkák a régészeti tudományban főleg Svájból, Németországból és Északolaszországból ismeretes őskori cölöpépmények szerkezeti alkalmassáira emlékeztetnek. Az 5-6 méter magas, háborítatlan agyagréteg pedig, mely az egész felett fekszik, feltétlenül ez emberi építmény őskori volta mellett bizonyít.

Dr. Sőregi szerint azonban ez utóbbi állítás csak szakszerű ásatás útján bizonyítható be. Csak akkor lehet szó őskori cölöpépményekről, ha ott konyhahulladékok és abban korhatározó tárgyakat (kő, vagy csonteszköz, edény, esetleg fémtárgy) is fognak találni. Ha ilyenek ott tényleg előfordulnának, úgy ez volna az

első hiteles és valódi magyarországi tavi vagy sekélyvízi őskori cölöpépmény,

melynek nagy tudományos jelentősége a Déri Múzeum eddigi hírét-nevét gyarapítva, messze túlhaladva a magyar határon.

Dr. Sőregi a 14 m széles faalkotmányról s annak részleteiről számos fényképfelvételt készített s dr. Kozma főszolgabíró közvetítésével jelentést tett a leletről dr. Streicher Andor szalmármegyei alispánnak a lelet védelme és megőrzése ügyében. Ugyazintén értesíteni fogja a Nemzeti Múzeum főigazgatóját, dr. Hóman Bálint egyetemi tanárt is, hogy a lelet megvizsgálására rajta kívül még egy régészt és egy geológust is küldjön ki, amint ez nagyobb jelentőségű leleteknél történni szokott. Bizonyos, hogy a végleges megállapítást csak a szakszerű feltárás fogja eldönteni.

KORMÁNYZÓI ELISMERÉS BENEDEK ZSOLTNAK ÉS CSATHÓ GÉZA NÁDUDVARI KÁNTORNÁK.

Budapest, szept. 4. A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy dr. Benedek Zsolt m. kir. kormányfőtanácsosnak, az egyházi élet terén kifejtett érdemes tevékenységéért és Csathó Géza nádudvari református kántornak sok éven át kifejtett buzgó működéséért elismerést tudtul adják.

A MAGYAR USZÓK ÜNNEPELÉSE MARSEILLES-BEN.

Marseille, szeptember 4. A mai uszóversenyen, amelyen a magyar válogatott uszógárda is résztvevett, a magyar versenyzők a nagyszámú nézőközönség előtt az összes versenyszámokban győzelmet arattak. A közönség különösen Halasyt részesítette meleg ünnepelésben és Sabiani konzul átnyújtotta neki és Székelynek Marseille város emlékérmét. A verseny eredményei:

100 m-es gyorsuszás: 1. Székely 1.02.6 mp. 2. Boros 1.03.8 mp.

100 m-es hátuszás 1. Nagy 1.17.6 másodperc.

400 m-es nemzetközi gyorsuszás: 1. Vitéz Halasy 5.16.2 mp. 2. Szabados 5.22.4 mp.

Mi lesz a Bocskai első bajnoki mérkőzésének eredménye?

Az idén is megrendezzük a »Debrecen« sport-tippversenyét — Az első díj egy szabadjegy a Bocskai—Nemzeti jövő vasárnapi meccsére.

Vasárnap, azaz szeptember 6-án kezdődik meg a tulajdonképpeni bajnoki szezon, amikor a nagy csapatok is startolnak. A Bocskai az első bajnoki mérkőzését Szombathelyen játssza a Sabaria ellen. Nagyon sok függ attól, hogy az új játékosokkal megerősített debreceni csapat startja hogyan fog sikerülni. Reméljük a legjobbat.

A »Debrecen« szerkesztősége egyébként ezuttal is megrendezi tippversenyét, mely iránt bizonyára ebben a szezonban is olyan nagy lesz az érdeklődés, mint a tavasszal. — A jutalomdíjak a következők:

1. díj: Egy szabadjegy a Bocskai—Nemzeti szeptember 13-iki debreceni bajnoki mérkőzésére.

2. díj: Egy értékes könyv.

3. díj: Egy értékes könyv.

Az alább közölt szelvényt szeptember 6-án, vasárnap déli 12 óráig kell bedobni a »Debrecen« postaládájába, mely a kiadóhivatásban van kifüggesztve. Mindenki annyi szelvényvel pályázhat, amennyivel akar.

A Bocskai-Sabaria

szeptember 6-iki mérkőzésének eredménye tippelésem szerint:

.....

a javára.

Név:

.....

Lakás:

.....

Háziasszonyok figyelmébe!

Nyáralásának befejezésével bizza lakásának rendbehozását a Takarítási Vállalatra, ki szavatosság mellett irtja a poloskát, tisztítja a parkettet és a lakásban levő rezeket.

Takarítási Vállalat, Nap ucca 3. sz. Telefon 17-85.

Geduly püspök ünneplése 20 éves jubileuma alkalmából

Budapest, szeptember 4. A tiszai református egyházkerület pénteken tartotta Miskolcon ezévi közgyűlését, amelynek különös jelentőséget kölcsönzött, hogy Geduly Henrik püspöknek 20 évi püspöki szolgálatáról is megemlékeztek. — Duszik Lajos egyházi főjegyző tartott ünnepi istentiszteletet, majd Zelenka Lajos tanácselnök mondott megnyitóbeszédet, amelyben ünnepelte Geduly Henrik püspököt, akit felállva éltetett az egész közgyűlés. A nagy figyelemmel hallgatott megnyitó után Duszik Lajos főesperes beszélt, majd Zseényi Béla jogakadémiai tanár felolvasta az üdvözléseket. A kormányzó a következő táviratot küldte a kabinetiroda

utján:

A kormányzó ur Ötömlétsága Méltóságának az egyház és közélet önzetlen szolgálatában töltött püspöki működése szép évfordulóján, szerencse- és meleg jókívánatait fejezi ki Méltóságod iránt.

Hasonló meleg szerencsekívánatokot küldött Károlyi miniszterelnök, Radvánszky Andor egyházi felügyelő, Ernszt Sándor kultuszminiszter, Ravasz László ref. püspök, Petry Pál államtitkár, Pesthy Pál egyházi kerületi felügyelő és még többen. Ezután Zelenka, egyházi felügyelő indítványára Károlyi Gyula gróf miniszterelnököt és Ernszt Sándor kultuszminisztert táviratilag üdvözlöttek.

A tettenért szőlőtolvajok meggyilkoltak egy nyiregyházi földbirtokost

Nyiregyházáról jelentik: A simapuzsztat Csengery-birtokon két fiatal suhanc, Vitovszki József és Szunvog György behatolt a tanya mellett szőlőbe, ahol megdézsmáltak a tőkéket. A lopást észrevette Csengery Bonfiác földbirtokos, aki rászólt a tolvajokra és kalapjukat — mint ilyenkor szokás — zálogba vette. A két suhanc emiatt véres bosszút forralt. Még aznap bittal

és késsel fegyverezték fel magukat és a földekre vezető út mentén meglapulva várták a földbirtokost, akit hátulról bittal megtámadtak, majd összeszurkálták. A földbirtokost súlyos sebeivel az Erzsébet-kórházba szállították, ahol — anélkül, hogy eszmélt volna — meghalt. A gyilkosokat letartóztatták és bezárástól a ügyészség fogházába.

Uccai harc a lodzi törvényszék előtt három bandita kiszabadítására

Varsó, szeptember 4. A lodzi esküdtzének ma kellett volna tárgyalnia annak a három banditának a perét, aki néhány hét előtt rablóátadást kísérelt meg egy pénzeslevélhordó ellen. A törvényszéki épület előtt azonban abban a pillanatban, mikor a rabkocsi az épület előtt megállt, olyan súlyos zavargás támadt, hogy a vádlottakat nem merték a kocsiból kibocsátani. Először valami ötven ember, akik nyilván a csöcselék legalsóbb rétegéhez tartoztak, rávetette magát a kocsi,

hogy a gonosztevőket kiszabadítsa. A gyorsan előhívott lovas és gyalogos rendőrségnek formális csatába kellett bocsátkoznia, melynek folyamán tizenegy ember, köztük három rendőr megsebesült. Végül sikerült a felbujtókat elfogni, ami azonban jeladás volt újabb támadásra a rendőrség ellen azal a céllal, hogy most már ezeket a letartóztatottakat szabadítsák ki. Hosszas tusakodás után végre mégis sikerült a tömeget szétszórni és a foglyokat elszállítani.

Fischl a kalapácsos gyilkos gyermek korában fejszével agyon akarta ütni az apját

„Szeretném kiirtani a világot“

Kecskemétről jelentik: Fischl Frigyes orvosi megfigyelése véget ért. A törvényszéki orvosok teljesen épelméjűnek nyilvánították a kalapácsos gyilkost, aki borzalmas tettét beszámítható állapotban követte el. A védelem részéről vizsgálat alá vette a gyilkost Gartner Pál dr., a budapesti zsidó kórház főorvosa is, aki törvényszéki orvosokkal szemben arra a véleményre jutott, hogy Fischl Frigyes születésétől kezdve testileg és szellemileg denegatív s így egyáltalán nem volt beszámítható akkor, amikor Steinherz Rudolfot meggyilkolta.

Gartner Pál dr. amellet, hogy többször meglátogatta a kalapácsos gyilkost a fogházban, még valósággal külön nyomonzást is indított. Megállapításai szerint Fischl már gyermekkorában izgága természetű volt, már öt éves korában verkedett és fejszével agyon akarta ütni apját. Tizenkétéves korában 3 millió koronával, egy nővel és 3 barátjával Törökországba szökött, de a barátok becsapták és egyedül hagyták. Nem sokkal később anyjától

ellopott 400.000 koronát és egy hétig Budapesten élt belőle. Állandóan amerikai tervekkel foglalkozott.

Fischl megkérdezte az ideg orvos a fogházban, hogy bűnnek tartja-e az emberölést. A gyilkos így felelt:

— Nem tartom bűnnek és szeretném kiirtani az egész világot.

Gartner dr. a gyilkos intelligenciája felől is érdeklődött. Egy kérdésére Fischl ezeket mondotta:

— Beethoven egy nagy német énekes volt, aki mint fró irta a kilencedik szinfóniát és másvalaki szerzett hozzá szöveget. Azt hiszem, hogy a hatodik szinfóniát is ő írta.

Az orvos szerint Fischl kóros gyenge elméjűségben szenved és az a betegség olyan nagy foku, hogy emiatt a bűncselekmény elkövetésekor, de előtte sem volt szabad elhatározó képességének birtokában.

Ha a víz nem mutat koporsót

Egy furfangos kuruzsló a bíróság előtt

Zalaegerszeg, szeptember 4. A zalaegerszegi törvényszék család bűntettével vádolva vona felelősségre Kovács Jánosné mindszei asszonyt. Kovácsné mint kuruzsló volt ismeretes a környéken. A zalaegerszegi járásbíró már egy ízben száz pengő pénzbüntetésre ítélte, mert egy gyermek meggyógyítására vállalkozott. A kuruzsló asszony viaszt öntött a forró vízbe és kijelentette, hogy a gyermek meg fog gyógyulni, mert a víz nem mutat koporsót. Ennek ellenére a gyermek most meghalt. Most a kuruzsló asszony Hor-

váth Lajosné sertéseinek meggyógyítását vállalta el, kijelentette, hogy a sertésről padozata alatt csont van és ha arra rálépnek a sertések, az megrontja őket. Ezzel viaszt öntött a forró vízbe s azt mondta, hogy ettől a sertések meggyógyulnak, az állatok azonban elpusztultak. Az asszony ezért a tettéért 434 pengőt és különböző ruháknak 200 pengő pénzbüntetésre ítélték.

A bíróság bűnösnek mondta ki csalás bűntettében és ezért 7 hónapi börtönrre és 200 pengő pénzbüntetésre ítélték.

Csak később lehet szó egyes törvényszékek megszüntetéséről

Budapest, szeptember 4. A 33-as bizottság tagjai között olyan hírek terjedtek el, hogy az igazságügyi kormányzat körében épp úgy nagyarányú változtatásokat terveznek, mint a többi ágazatokban. Beszéltek a vidéki törvényszékek beosztásának megváltoztatásáról, egyes törvényszékek megszüntetéséről és ezzel kapcsolatban a bírósági státusz gyökeres átszervezéséről. Több törvényszéki terület összevonása ugyanis önkéntelenül maga után vonná azt, hogy a bírák áthelyezhetősége szempontjából is megváltoznék az eddigi helyzet.

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter ebben a kérdésben a következő kijelentéseket tette:

— Ezekkel a hírekkel kapcsolatban én csak annyit mondhatok, hogy először a legsürgősebb takarékosági intézkedéseket hajtja végre az igazság-

ügyi kormányzat. Ezek a megtakarítások teljesen szisztematikusan történnek és azonosak az állami élet minden ágazatában. A személyi kiadások csökkentése most a fizetésredukciókkal megtörtént, a dologi kiadások megfelelő redukciója ugyancsak folyamatban van. Erre vonatkozóan már kész javaslatokkal lépünk a hatos albizottság elé, mellyel való tanácskozás után válhatnak csak publikussá azok az intézkedések, amelyeket tervezünk.

— Ami a törvényszékek megszüntetéséről, vagy más hasonló rendszabályokat illet, ezekre vonatkozóan csak annyit jelenthetek ki, hogy ezek távolabbi kérdések,

melyekre csak akkor kerülhet sor, ha a legsürgősebb takarékosági intézkedéseket már megtettük.

Halasy Olivér világraszóló sikeréről beszél az atyja

A nagy párisi uszóverseny, ahol a magyar fiúk annyi dicsőséget szereztek, már napok óta befejeződött, de a külföldi sajtó még mindig visszhangzik a magyar diadaltól, még mindig hasábkon tárgyalják, hogy egy kis nemzet fia milyen elsőprő győzelmet aratott a világ legnagyobb, leggazdagabb népeinek versenyzőin. Különösen az ujbpesti Halasy Olivér győzelmétől vannak elragadtatva a francia lapok épp úgy, mint a németek, belgák, svédek, olaszok, angolok, sőt még a csehek is. Ezt a győzelmet senki sem mert remélni, hogy a fellábu ujbpesti fiú olyan versenyzőket hagy maga mögött, mint a világrekorder francia Taris és az olaszok büszkeségei: Perentin és Costoli.

Mert Halasy Olivérnek, aki most 21 éves, fellábu van. Még a háború alatt, 9 éves korában érte a szerencsétlenség, leesett a robogó villamosról és olyan szörnyű sérülést szenvedett, hogy bal lábfejét a boka fölött le kellett operálni. Szerencsére az élnék, életkedvtől duzzadó fiú nem esett kétségbe és mikor műlátat kapott, még táncolni, futbalozni is eljárt. A vizet is hamar megkedvelte, edzette magát, sportolt és csonka lába ellenére is szélesvállú, erőskaru vasgyuróvá fejlődött.

Persze a nagy öröm, amely a fiatal Halasy győzelmén nyomán minden magyar ember szívét megdobogtatta, a legmeghatóbban abban a kis házban nyilvánított meg, amelyben Halasy Olivér szülei laktak. Ez a kis ház Ujbpesten van. Itt éledgel vitéz Halasy tiszthelyettes és felesége és innen indult el dicsőséges útjára Európa legfiatalabb uszóbajnoka, aki mellest a magánéletben az ujbpesti városháza

számítstje, azonkívül pedig a közgazdasági egyetem szorgalmas tanulója. A kis szoba tele van érmekekkel, győzelmi jelvényekkel. Ezek egyrészt az apa szerelte a háborúban és katonáskodása más éveiben, de tulnyomórészt Halasy Olivér győzelmi érmei, serlegei és egyéb jelvényei ezek a kiutintések.

Vitéz Halasy tiszthelyettes egészen elérzékenykedik, mikor a fiára terelődik a szó:

— Sejtettük, hogy a fiú dicsőséget szerez a magyar sportnak, de azt nem reméltük, hogy mindenként megelőzve a bajnokságot is megszerzi. Nem is akartuk elhinni, hogy így történt, amikor vasárnap délután betoppant az első hírhöző és lelkenedve újságot a párisi eredményt. De jött egymásután a többi jóbarát is, akik megerősítették az első híradást. A feleségem, meg én szinte szólni sem tudtunk a nagy mehatottságtól és amikor este a rádió is hírt adta a nagy eseményt, mind a ketten sirva fakadtunk.

Halasy tiszthelyettes ezután fiának gyermekéveiről beszél:

Az uszást — mondja — már egész kiskorában elkezdte, amikor még a Vilmos-kaszárnyában laktunk. Nyáron a tiszt urak fiaival naphosszat lubickolt a kaszárnya udvarán levő medencében, versenyezni azonban csak 1926-ban kezdett, amikor tagja lett az ujbpesti csapatnak. Sohasem panaszkodott, hogy csonka lába gátolja az úszásban.

Olyan hatalmas karcapósa van, hogy azokkal kípótolja azt a hátrányt, amit lábának hibája okoz.

Legfeljebb csak az indulásnál jelent valami veszteséget, hogy nem tud akkora ugrani, mint a többiek.

A MAV üzletvezetőségek helyett torgalmi főnökségeket terveznek

Budapesti jelentés szerint a kereskedelemügyi minisztériumban, mint értesülünk, nagyfontosságú tárgyalások folynak. A MAV deficitjének eltüntetése céljából a minisztériumban tudvalevőleg elhatároztak egyes intézkedéseket, amelyeknek előkészítésével Kenéz Béla kereskedelemügyi minisztert bízták meg.

Tárgyalások folynak a MAV-üzletvezetőségeinek részben való megszüntetéséről is. Ezek helyett

torgalmi főnökségek felállítását tervezik. Tárgyalnak továbbá a vasuti sínparók gazdaságosabb kihasználásáról is.

A 33-as bizottság tagjai között egyébként tegnap az a hír is forgalomba került, hogy az összes szabad- és féláru jegyeket be akarják vonni. Kérdéses, hogy az állami alkalmazottak vasuti menetkedvezményeit milyen mértékben tartják fenn.

Volt kollégiumi diákok negyvenéves találkozója

Huszonkilencen jelentkeztek a nyolcvan érett közül

A boldog diákkor idejének emlékeit hozza lelkében az huszonkilenc ember, akik ma 40 éves találkozóra gyűlnek össze az öreg Kollégium megszentelt falai között. Negyvenévvél ezelőtt, 1891-ben körülbelül nyolcvan ifju tett érettségiát a debreceni ref. Kollégiumban. Jellemző az akkori nemzedék szívósságára, hogy a lefolyt rendkívüli események, háborus katasztrófa és nehéz gazdasági viszonyok mellett is a nyolcvan diák közül több mint negyven életben van és majdnem mindannyian kitűnő egészséggel örvendenek. Közülük nyolcan élnek Debrecenben: u. m. dr. Sz. Kun Béla egyetemi tanár, Kovássy Kálmán erdőfőtanácsos, dr. Hegedűs Jenő, az ügyvédi kamara alelnöke, H. Kiss József, tb. városi tanácsnok, Horváth József ny. pénzügyi titkár, Veress Gyula igazgató-tanító, Kiss Lajos leltárbiztos, Sinay Miklós nyug. máv. tisztviselő és dr. Báthory Sándor orvos. — A meghívókat a találkozóra dr. Sz. Kun Béla egyetemi tanár küldte szét.

A találkozóra huszonkilencen jelentkeztek. Elmaradásukat kimentették nyolcan, közöttük dr. Gulyás Károly tanár a Teleki-könyvtár őre Marosvásárhelyt. Tizenegy volt diáknak a tartózkodási helye egyelőre ismeretlen. Ha ezek mind életben volnának az összes élő osztálytársak száma 51 lenne. Valószínű azonban hogy ezek közül is meghalt már egy-kettő.

A találkozó a Kollégiumi Diák-szövetség keretén belül történik. A szövetségi közgyűlés idején a találkozó résztvevőinek különböző elfoglaltsága miatt nem lehetett megtartani az összejövetelt, azért maradt el szeptemberre. — A Diák-szövetséget úgy a délután fél 4-kor az oratóriumban tartandó istentiszteleten, mint az este 7 órakor a Bikában tartandó vasesorán Karai Sándor kollégiumi igazgató, a Szövetség társelnöke fogja képviselni.

A jelentkezettek névsora a debrecenieken kívül a következők: dr. Bárczy Gábor földbirtokos (Felsődobsza, Abaujmegye), Békéssy Jenő miniszteri tanácsos (Budapest, földművelésügyi minisztérium), dr. Benjamin Jenő ügyvéd (Bicske), Bakóczy Endre lelképásztor (Hajduböszörmény), Csapó Zsigmond ny. főjegyző (Hajduhadház), dr. Dezső Antal körorvos (Kondoros), Fehér Géza postamester (Mezőkeresztes), báró Gyóffy Samu borászati főfelügyelő (Budapest), Juhász László lelképásztor (Győrtelek), Kántor Károly ny. főjegyző

(Budapest), dr. Karakas Albert kúriai bíró (Budapest), Kasza Pál ny. máv. főfelügyelő (Balatonfüred), Kovács Lajos esperes (Kisvárd), Nagy Sándor lelképásztor (Nagyfalu), Paraszka Gyula járásbírósi elnök (Szeged), dr. Pótor Sándor főorvos (Nagykunszentmárton), dr. Szende Sándor ügyvéd (Budapest), Valády Mátyás lelképásztor (Zsurk, Szabolcsmegye), dr. Vass Sándor ügyvéd (Budapest), Virányi Sándor vármegyei főjegyző alispánhelyettes (Nyíregyháza).

Elmaradásukat kimentették: Armos Jenő gazdasági egyesületi igazgató (Székesfehérvár), Gulyás Károly, a Teleki-könyvtár őre (Marosvásárhely), Bermanoovszky Emil ny. rendőrfőtanácsos (Kalocsa), Kerekes Zsigmond ny. vármegyei főjegyző (Budapest), Oláh Antal ügyvéd (Öcsöd), Saja Imre (ny. jegyző (Kunágota), dr. Tóvölgyi Elemér egyetemi magántanár (Budapest). — Harmincketten haltak meg, tizennégyen nem adtak életjelt magukról.

Az elhunyt egykori iskolatársak között van Horthy Szabolcs, a kormányzó elhunyt öccse. — Horthy Szabolcs szolnoki főispán volt, mikor kitört a háború. Önként jelentkezett a harctérre és hősi halált halt.

A találkozó szombaton délután fél négy órakor kezdődik a református kollégium udvarán. Onnan felvonulnak az oratóriumba, hol Juhász László esperes imát mond. Majd felkeresik egyetlen élő taná-

rukát, Karay Sándor kollégiumi igazgatót és üdvözlük őt. A kollégiumból kimennek a temetőbe, elhunyt tanáraik és tanulótársaik sírjához. A halál Horthy Szabolcson kívül még többeket elszól-

tott az egykori osztálytársak sorából. Így elhunyt időközben Csóka Sámuel helyettes polgármester, dr. Gyulay László főorvos, Barcza József ref. főgimnáziumi igazgató és Dóczy Emil, városi tisztügyész.

Szabaddá helyezték a cseh hatóságok Torockai Oswald híres debreceni festőművészt

A letartóztatott négy egyetemi hallgatót
a kassai ügyészség fogházába szállították
Torockai Oswald a napokban hazatér Debrecenbe

Nagy megdöbbenést keltett az elmúlt héten az a hír, hogy a cseh Gölmbányán letartóztatták Torockai Oswald debreceni festőművészt, rajztanárt. — Mint már megírtuk, a művész letartóztatása előtt a Szepesti turista-társaság az ottani kulturházban diszközgyűlést tartott, amelyen egy újonnan épült menedékház rendszabályait olvasták fel ünnepélyes keretek közt. A diszközgyűlésen nagyszámú közönség vett részt, akik közt ott volt Wolff Ferenc debreceni joghallgató, három budapesti egyetemi hallgató és egy budapesti mérnök felesége is.

A társaság a diszközgyűlés befejezése után borozgatni kezdett. Közben a cigány is előkerült és magyar nótákat játszott, majd pedig hangfogóval a »Hamburgi menyasszony« operettből játszani kezdte a »Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország« című dalt.

A társaság egyik tagja az ablakon keresztül észrevette, hogy az udvaron cseh csendőrök cirkálnak. A cigányt mindjárt leintették és rövid idő múlva az ünneplő közönség eltávozott a kulturházból.

Másnap reggel a diszközgyűlésen megjelenteket, a legnagyobb megdöbbenésükre, előállították az ottani csendőrségre, ahol vállatő-
ra fogták őket az elmúlt esti magyar nótákért. — A kihallgatások befejezése után a csendőrség — Wolff Ferencet és a négy budapesti egyetemi hallgatót letartóztatta és a budapesti mérnök feleségét pedig kaució ellenében szabadon engedték.

A letartóztatott egyetemi hallgatókat a csendőrség fogdájába kísérték. Másnap délelőtt a Gölmbányán nyaraló Torockay Oswald fűtőöröszve festeni indult és utja a csendőrségre fogta elvezetett el. Ezt meglátta egy fogházor, aki feljelentést tett a művész ellen fe-

lettes hatóságának azzal, hogy Torockay üzenetet akart átadni a foglyoknak.

Torockayt az ezt követő nap után két szuronyos csendőr a csendőrségre kísérte, ahol kihallgatták. Kihallgatása után letartóztatták és a többi letartóztatottakkal együtt a löcsei fogházba szállították.

Közben elkészítették a vádiratot, amely szerint Torockay Oswaldot kémkedéssel és lázítással vádolták. A művész családja az ügyet ügyvéd kézbe adta, aki a Torockay kiszabadítása végett a prágai magyar követséghez fordult.

Az ügyben pár nappal ezelőtt hirtelen fordulat állott be. A híres festőművészt szabaddá helyezték és Torockay elhagyta a löcsei ügyészség fogházát. A többi letartóztatott magyart még a tegnapi nap folyamán a kassai ügyészség fogházába szállították.

Torockay azonban az utlevelét nem kapta vissza, mivel még a feljelentő fogházor is kihallgatták az eset tisztázása végett. — Torockay egyébként tegnap levelet írt a családjának, amelyben közli, hogy pár nap múlva hazatér Debrecenbe.

A CSOKONAI SZÍNHÁZ RENDVÉLI
KEDVEZMÉNYEKET NYUJTO
BÉRLETI FELHÍVÁSA.

A színház igazgatósága az előrelátólag már szeptember hó 15-én megkezdődő új évadra, a napi helyáraknál 25 százalékkal, illetve Szinpártoló Egyesületi tagoknak 35 százalékkal olcsóbb áron A. (hétfőn), B. (szerda) és C. (péntek) sorozatát egyenként 30 előadásra szóló bérletet nyit. 10 bérleti előadás ára előre fizetendő.

Ezenkívül, hogy a a közönség azon tagjai is élvezhessék a bérletváltás előnyeit, akik előre meghatározott napokra bérletet elfoglaltságuk miatt nem tudnának váltani, meghonosította a szelvény bérletrendszerét. E bérlet tetszés szerinti napon és előadásra vehető igénybe, a napi helyárakból nyújtott 20 százalékkal, illetve Szinpártoló Egyesületi tagoknak 30 százalékos kedvezmény mellett. 10 bérleti előadás ára itt is előre fizetendő. Csak bemutatásokra nem érvényes.

Tekintettel a nagy érdeklődésre, a mely a vidék legelső és legkiválóbb együttesét képviselő társulat új szezonját méltán kíséri, a színház igazgatósága felkéri az igen tisztelt régi bérletet, hogy legkésőbb f. hó 8-ig, régi helyeik fenntartásáról nyilatkoznai sziveskedjenek, a színház titkári hivatalában, hol úgy a régi, mint az új bérletek naponta délután 4—8-ig jegyezhetők.

*Légyen be a Debreceni
előfizetőim táborába.*

ARANY BIKA SZÁLLO R. T. -- ARANY BIKA OTTHON.

Az Arany Bika Otthon az Ön garzonlakása.

Előnyeit tiz pontban soroljuk fel:

1. Kényelmes, tiszta, világos szoba.
2. Ingyen központi fűtés és világítás.
3. Éjjel-nappal hideg, meleg folyóvíz.
4. Előzékeny, megbízható kiszolgálás.
5. Társalgó, hall, olvasó, folyóiratok.
6. Lift díjtalanul éjjel is.
7. Hetenként egyszeri gőzfürdő.
8. Olcsó fehérnemű mosás és javítás.
9. Kedvezményes ruhavasalás, cipőjavításról gondoskodunk.
10. Félárújegy a Vigmozgóba.

Egyágyas szoba havi 50 pengőtől
Kétágyas szoba (hetenként 2 gőzfürdővel) havi 80 pengőtől.

Az OTTHON lakóknak:
Reggeli, ebéd, vacsora a Bika étteremben havi 100 pengő, vagy étlap szerinti étkezésnél 20 százalékos engedmény.

Az OTTHONBAN megszüntettük a borralalót. Kiszolgálás címén tíz százalékot számoltunk.

Debreceni Kiss Béla ujra Debrecenben muzsikál

A debreceni közönség kedvenc cigányprimása, az országos hírű kitűnő debreceni Kiss Béla, akit méltán tartanak most az ország egyik legjobb cigányprimásának, a múlt év májusában Budapestre távozott. Budapesten, a Bodó kávéházban játszott nagy siker mellett és a pesti közönség éppen úgy megszerette, becsülte, mint a debreceni. A nyáron Balatonfüreden muzsikált nagy siker mellett. Ezenkívül szinte hétről, hétre játszott a rádióban és feledhetetlenül kellemes órákat szerzett gyönyörű muzsikájával a világ minden részében.

A debreceni közönség bizonyára örömmel veszi most a hírt, hogy Kiss Béla most újra visszatért Debrecenbe, az Arany Bika étterembe, ahol már előzőleg is nagy sikerrel működött. Debreceni Kiss Béla jó egészségben érkezett meg Debrecenbe, ahol őt annyira szeretik és vonzójaival bizonyára sok szomorú szívet fog felvidítani, jobb kedvre hangolni és a táncoló fiataloknak is huzza majd a talpalávalót.

A legjobb butort a legolcsóbban

— Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban. (1931. szeptember hó 6-án.) (Urvacsoraosztás.) Nagyt templom délelőtt 10 órakor, prédikál: Kolozsváry, ágendázik: Siposs Imre, délután 5 órakor Siposs Imre. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor, prédikál: Unay Sándor, ágendázik: Kovács József, délután Dékán Elek. — Kosuth uca, délelőtt 10 órakor prédikál: Baja Mihály, ágendázik: Madar Zoltán, délután 5 órakor Madar Zoltán. Árpád tér, délelőtt 10 órakor prédikál: dr. Diószeghy Mihály, ágendázik: Dékán Elek, 3 órakor Márki Kálmán. — Ispóti uca, délelőtt 10 órakor prédikál: Molnár Ferenc, ágendázik: Szabó Gyula, délután 5 órakor Szabó Gyula. — Homokkert, délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt: Kalas Ferenc, délután 3 órakor Rápoly Lajos. — Nyilastelep, délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt: Papp Imre, délután 5 órakor Biró Béla. — Csapóker, délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt: Halász András, délután 5 órakor Halász András. — Nyulas, délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt: Tóth Sándor. — Sámsoni út, délután 4 órakor prédikál és urvacsorát oszt: Halász András. — Wolaffka telep, délután 3 órakor prédikál és urvacsorát oszt: Kalas Ferenc. — Tégláskert, délután 3 órakor Benyhe Imre th.

— Vasárnapi rend a róm. kath. templomban. Vasárnap, szeptember 6-án egésznapos szentségimádás. Szentségkítétel reggel 6 órakor, utána csendes szentmise. Szentmisék vannak még 7, 8, 9, 11, háromnegyed 12 és félegy órakor. Félhárom nagymise, utána szentbeszédet mond Kovács Sándor káplán, a Katolikus Figyelő szerkesztője. Délután 6 órakor szentség betétel. Szentbeszédet mond dr. Rózsa Jenő káplán. — Homokkerti iskolakápolnában reggel 8 órakor szentmisét mond és prédikál szilicezi Várady Gyula ny. plébános.

— Az evang. templomban vasárnap szeptember 6-án, délelőtt 10 órakor istentiszteletet tart és prédikál Poputh Viktor h. Jelkés,

Két kisgyerek a robogó autó elé ugrott a Széchenyi uton

Az autó előzni akart, mikor a kis gyermekek elébe ugrottak. — Csak a vezető ébersége akadályozta meg, hogy az autó alá nem kerültek, de így is súlyosan megsérültek.

Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délelőtt 10 óra tájban a Széchenyi-uton. Két kis gyermek elkoborgott a szülői házból és egy robogó autó elé kerültek, amely mindkettőjüket elütötte, úgyhogy a gyermekek súlyos sérüléseket szenvedtek.

Kovács Ferenc debreceni autótaxi tulajdonos a D-19.527. számú autójával két utassal Hajduszentmihályra igyekezett. Az uttsten egy követ szállító szekér haladt az autó előtt, amelyet Kovács Ferenc előzni akart. Át is tért a bal oldalra, amikor is négy kis gyermek akart átszaladni az autó előtt az uton és kettő az előző autó elé ugrott, úgyhogy az autó mindkettőjüket elütötte. Kovács Ferenc látta, amikor a két gyermek az autó elé ugrott, azonnal fékezett is, de már nem tudta megakadályozni a szerencsétlenséget, de a gyors fékezésnek volt köszönhető, hogy az autó nem ment keresztül a két gyermekre, csupán továbbította őket.

A lefékezett autó a baleset színhelyén alig egy méterre megállt, az utasok kiszállottak a kocsiból és Kovács felvette az autójába a két gyermeket. Az egyik gyermeknek csupa vér volt a szája, a másikon ugyan nem látszott külső sérülés nyoma, de eszméletlen állapotban volt. A két szeren-

csétlenül járt gyermekkel Kovács elindult és utközben telefonált a mentőkért is. Mire az autó a Fémipari szakiskolához ért, akkorára odaértek a mentők is, akik átvették a két sérült gyermeket és roboztak ki velük a sebészeti klinikára. Kovács is kiment a klinikára, hogy a gyermekek hogyléte után érdeklődjön, utána pedig felment a rendőrségre, ahol jelentkezett.

A szerencsétlenül járt gyermekek kiletét ekkor még nem lehetett megállapítani, de rövidesen jelentkezett a rendőrség központi ügyeletén egy fiatal leány, aki két eltűnt gyermek után érdeklődött. Így tudták megállapítani a két gyermek kiletét, akik közül az egyik Trattner Emil 3 éves kisfiú, akinek a szülei a József kir. herceg-utca 4. sz. alatt laknak; a másik kisfiú pedig Rosenberg Jenő, akinek viszont a Csók-utca 4. sz. alatt laknak a szülei. — A kis Trattner Emil a nyelvért harapta el, míg a másik gyermek a fejét ütötte meg és azonkívül valószínűleg belső sérüléseket is szenvedett, mert a klinikán hosszú ideig nem nyerte vissza az eszméletét.

A baleset ügyében a rendőrség megindította a vizsgálatot annak megállapítása végett, hogy terhelje Kovács Ferencet felelősség a balesetért.

Menyasszony és vőlegény

— Istentisztelet a baptista imaházban. A Szappanos uca 23. alatt levő baptista imaházban vasárnap délelőtt 9—10-ig imádra, 10—11-ig bibliamagyarázat, délután 6—7-ig prédikáció, 7—8-ig Urvacsoraosztás.

— Istentisztelet az unitárius templomban. A debreceni unitárius egyházközség hatvanucci unitárius templomában folyó évi szeptember hó 6-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes istentiszteletet tartanak. Ez alkalommal prédikál: dr. Csiky Gábor budapesti unitárius missziós lelkész.

— Kisasszony napi istentiszteleti rend a róm. kath. templomban. Szentmisék a szokott vasárnapi rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed 12 és félegy órakor csendes szentmisék. Félhárom ünnepélyes nagymise, utána prédikál Kovács Sándor káplán, a Katolikus Figyelő szerkesztője. Délután félhárom órakor szentolvasó, litánia. — Szentbeszéd nincs.

— Huzella Tivadar egyetemi tanár fia eltűnt. Dr. Huzella Tivadar egyetemi tanár bejelentette a budapesti főkapitányságnak, hogy alsógödi lakásáról tegnap reggel a fővárosba jött 16 éves Elek nevű fia azzal, hogy a fogorvoshoz megy. A fiu azóta nem jelentkezett. Az egyetemitanár ezért kérte a budapesti főkapitányságot, hogy indítsa meg a nyomozást a fiu felkutatására.

— Bartalits tánciskolájában szeptember hatodikán megnívó össztánc délután és este. Szeptember nyolcadikán este új tanfolyam kezdődik.

— A tandíj fizetés ügye. Minden ellenkező híreszteléssel szemben — a mint értesülünk — a Dóczi Leánynevelőintézetben a részletért folyamodó szülők a tandíjat havi előleges részletekben is fizethetik.

— Pénteken indul Máriapócsra a gyalogzarándoklat. Hírt adtunk már róla, hogy a debreceni katolikus hívek ezidén is megtartják az évenként szokásos őszi gyalogzarándoklatot, amely esztendőről

Faipar és Faforgalmi r. butorüzletében

esztendőre hatalmas tömeg részvételével folyik le, nagy ájtatossággal. Az idei zárandoklat pénteken, vagyis szeptember 11-én indul. — Reggel 5 órakor szent mise lesz, amelynek végzetével utrakelnek a zárandokok. Visszaérkezés szeptember 14-én, vagyis hétfőn lesz, az esti órákban. A zárandoklaton résztvenni akaróknak jelentkezniök kell a Mária Társulat előljárójánál, akit a reggeli órákban megtalálhatnak a templom előtt s aki a zárandoklatra vonatkozó minden felvilágosítást készséggel megad.

— Ma műsoros tánc a Tabarinban.

— KIE-kirándulás. A Debreceni Keresztény Ifjúsági Egyesület ezévi utolsó kirándulását f. hó 6-án rendezte meg a Pallagi csöszházhoz. Nem kell különösebben hangsúlyozni, hogy a kirándulás résztvevői nem fognak unatkozni, mert mint am ulthan is történt a szórakoztatásról gondoskodás történik. A napot szalonnasítással zárjuk be és minden valószínűség szerint a résztvevők a legszebb emlékekkel gondolnak majd vissza az évadzáró kirándulásra. Indulás reggel 8 órakor a nagyerdői Vigadó melletti villamosmegállótól. Azok részére, akik későbbben jönnek a csöszháznál tájékoztató tábla lesz kifüggesztve. A költségek fejenként 60 fillért tesznek ki. Külön meghívókat az egyesület nem bocsát ki, hanem ezuton hívja meg az érdeklődőket.

Holnap lesz az ipar- testületi tiltakozó nagygyűlés

Mint már közöltük, az Ipartestület vasárnap délelőtt 11 órára tiltakozó nagygyűlést hívott egybe az Ipartestület disztermében, a mikor is az adomelés kérdése kerül tárgyalás alá.

A nagygyűlés iránt általános érdeklődés nyilvánul meg úgy az iparos, mint a kereskedő társadalom részéről, s így egészen bizonyos, hogy a nagygyűlés méretével és a résztvevő nem iparos érdekeltségek bekapcsolódásával — méltóképen fogja kifejezésre juttatni a tiltakozás komolyságát.

Kívánatos lenne, hogy az érdekeltségek a nagygyűlésen pontosan megjelenjenek, mert az továbbhi várakozás nélkül 11 órakor meg fog kezdődni.

— Gyászmise Than Gyula halál-
lozása évfordulóján. Szeptember 7-én, hétfőn lesz évfordulója, hogy Than Gyula, a Debreceni Ujság alapítója és évtizedeken át volt főszerkesztője tragikus váratlansággal elköltözött az élők sorából. A köztisztület övezte, kitűnő társadalmi vezető ember lelkiüdvéért halállozása évfordulóján, vagyis hétfőn 9 órakor ünnepélyes gyászmisét szolgálnak a debreceni Szt. Anna templomban, amelyen igen sokan vesznek részt a város közönségének köréből.

— Beiratkozás a „Naményi Gyorsíró és Gépíró Iskolába”. A „Naményi Gyorsíró és Gépíró Iskolá”-ba a beiratkozás már megkezdődött. Szeptember elején a következő tanfolyamok nyílnak meg: gyorsírási tanfolyam, gépírási tanfolyam, szépírási tanfolyam, helyesírási tanfolyam. A tanfolyam elvégzése után a jelöltek országos bizottság előtt vizsgálatot tesznek és siker esetén államérvényes bizonyítványt kapnak. A tandíj olcsó, hogy a tanfolyamokon szegény sorsuk is résztvehessenek.

x Iskolakönyvek, iskolaszerek — (használt tankönyvek feláron) Antalffy József cégnél Szent Anna uca és Nemzeti Antikváriumban, Piac 40.

Rákosi Jenő, (volt Király-utca 4 sz. alatt szerezheti be.

— A „Horthy” dalárda dalestélye a Kerekestelepi Olvasókör f. hó 6-án (vasárnap) megtartandó műsoros estélyén. A Kerekestelep és Környéke Polgári Olvasókör f. hó 6-án fél hét órai kezdettel táncal egybekötött családias jellegű műsoros estélyt rendez. A kör vezetősége felkérte a „Horthy” dalárdát, hogy ezen az estélyen egy dalszámmal emelje az estély jelentőségét, melyre ígéretet is kapott. A kör látogatói szeretettel várják a „Horthy” dalárdát. Belépődíj nincs, fél hét óraiig áru-ú- k.,abanébgj

— Ma műsoros tánc a Tabarinban.

— Betörés a Tócskertenben. Vakmerő betörés történt tegnap a Tócskertenben a Margit u. 7a. sz. alatt, ahol özv. Pozsgai Antalné nevű idős asszony lakik egy 74 éves sókornójával. Az éjszaka folyamán a betörők felszittették a magánosan álló ház egyik ablakán a vasrácsot, mintán előzőleg valószínűleg kilesték, hogy abban a szobában nem lakik senki. A vasrács lefosztása után könnyűszerrel kinyitották az ablakot, bemásztak az üres szobába, ahonnan kb. 150 pengő értékű ruhaneműt vittek el. Feljelentést tettek a rendőrségen, ahol a nyomozás megindult.

Anyakönyvi hírek

Születések: Agyagos Ferenc ny. csendőr; Komádi Ferenc lakatossegéd, leány, Eszter; Schenkengel Imre kereskedő, leány, Márta; Rácz Sándor rokkant, leány, Irén és 1 törvénytelen ujszülött.

Halálozások: Özv. Magyar Imréné, Papp Julia, g. kath., 51 éves, Honti u. 31. Sipos Sándor ref., 2 hó, Mátyás kir. u. 39. Turi Károlyné Csák Erzsébet unit., 37 éves, Füzegyarmat. Levencsik Ilona 20 hónap, Hajduhadház. Garai Gyula, ref., 1 hónapos, Boldogfalva u. 18.

Eljegyzések: Kovács Lajos—Rácz Ilona, Holub András—Rakita Olga.

— **Vasárnap megismétli a MANSz. a guthi kirándulást.** A debreceni MANSz. iparos szakosztálya augusztus 2-án egésznapos kirándulást rendezett a guthi „dr. Vásáry István” menedékház környékére. A pompásan sikerült kirándulást 6-án, vasárnap meg fogják ismételni. A MANSz. meghívta az iparosifjúságot és az Iparoskört s így a három egyesület együttesen fog részt venni a kiránduláson. A multkori háromnegyed 8 óras indulással szemben, hogy azok is el tudjanak menni, akiknek délelőtt elfoglaltságuk van, a vonatindulást 11 órára tette a rendezőség. Legalább 100 résztvevő esetén az oda és visszautazás 80 fillérbe fog kerülni fejenként. A Guthon kinn táborozó cserkészvezető tanfolyamának parancsnoka, Mezey Béla vallásoktató lelkész istentiszteletet fog tartani. — Délután a cserkészek műsoros előadást tartanak, este felgyul a táborút s a közkívánatra történő vonatindulásig folytatódólagosan cserkészmozgással, — énekszámokkal fogják szórakoztatni a közönséget. Étkészést törtenhetik batusból, azonban a menedékház közismert vendéglőse, Tóth Béla, a tőle megszerzett kitűnő ebéddel várja a kirándulókat.

— **A vendéglősök mulatsága.** Igen szép siker mellett zajlott le a nagyerdői Vigadóban a vendéglősök és kocsmárosok mulatsága. A megjelent úraszonyok és leányok névsorát alábbiakban közöljük: Rácz Gézané, Molnár Lajosné, Kun Irén, Nagy Sándorné, H. Nagy Mancika, Torday Tivadarné, Galamb Ferencné, Kardos Sándorné, Török Istvánné, Török Katica, Tóth Imréné, Nagy Mártonné, vitéz Szép Jánosné, Reidor Böske, Hajek Jenőné, Mezey Györgyné, Vásáry Mihályné Páskuly Béláné, Glóner Jánosné, Weisz Mórné, Oláh Istvánné, Sári Antalné, vitéz Nánássy Lajosné, Buray Jánosné, Prioly Károlyné, Ibolvi Etel, Meszjon Jolán, Mike Ilonka, Szoboszlai Istvánné, Szoboszlai Erzsike, Tiszai Ilonka, Kovács Mátyásné, Jakab Mária Szabó Mária.

— **Hol nem lesz villamosáram?** — Tisztelettel értesítjük villamosáram fogyasztó közönségünket, hogy hálózatunkon eszközölnödő javítások miatt f. hó 6-án, vasárnap a következő helyeken és időben az áramszolgáltatás szünetelni fog. Reggel 6 órától 7-ig és déli 12 órától 1 (13) óráig: Péterfia u. vége, Magoss Gy. tér, Károly Ferenc József út, Böszörményi ut, Libakert, Vénkert, Csige kert, Ujkert, Andrassy ut, Poroszlay ut, Komlóssy út és Vilmos császár körut, Simonyi ut páros oldala. — Reggel 6 órától délután 2 (14) óráig: Árpádtér, Virág, Rakovszki, Debozi ucca, Csapó kert, Katz telep, Kut, Nyil, Homok, Apaffy, Csonka ucca, Kassai út, Hadházi ucca, Kórház ucca, Simonyi ut páratlan oldala. Nagyerdő és Pallag pusztá.

Egy őrizetlenül hagyott ló a villamos elé fordította a tejes üveggel rakott kocsit

Közveszélyes rongálásért elítélt kocsi Erdekes tárgyalás a debreceni törvényszéken

Még a mult nyáron történt, hogy Ötvös Lajos debreceni kocsi tejet szállított a Péterfia uccán s eközben a gondjaira bízott lovat halálos szerencsétlenség érte. Míg ugyanis Ötvös Lajos tejet vitt a Péterfia ucca 14. számú házba és a kocsiját a lóval együtt őrizetlenül hagyta, a ló megijedt az arra haladó villamostól s a kocsit a tejes üvegekkel együtt a sínekre fordította. A vezető azonnal fékezett, de a szerencsétlenséget már nem lehetett elkerülni. Az állat is a sínekre került s olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy nemsokára kimult. Az összeütközés következtében a villamost is megrongálódott, a lámpája eltört s a lépcsője csaknem letört.

Ennek balesetnek folytatása lett, amennyiben a debreceni kir. ügyészség eljárását indított Ötvös Lajos ellen köz-

veszélyes rongálás vétsége címén. A szabály ugyanis előírja, hogy az állatot nem szabad egyedül hagyni az utcán, vagy más nyilvános helyen.

A debreceni törvényszéken pénteken tárgyalta az ügyet Rézler Ervin tanácselnök büntető tanácsa.

A kihallgatás alkalmával Ötvös Lajos tejes kocsi azzal védekezett, hogy ő nem ismerte azt a szabályt s nem is gondolta, hogy a ló megijed a villamostól.

A bizonyítási eljárás után Rézler Ervin tanácselnök kihirdette a törvényszék ítéletét, amely szerint a bíróság közveszélyes rongálás vétségében mondotta ki bűnösnek Ötvös Lajost s ezért öt 30 pengő pénzbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását háromévi próbaidőre felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

— **Rozsdasavat ivott egy életunt nő.** A hajduböszörményi rendőrség jelentette a debreceni kir. ügyészségnek, hogy a mult napon az éjjeli mulató egyik alkalmazottja, Furák Judit 35 éves korában öngyilkossági szándékból rozsdasavat ivott és meghalt. Az életunt nő szerelmi bánata miatt vált meg az élettől. Mivel az öngyilkosság ténye kétségtelen megállapítást nyert, a kir. ügyészség Furák Judit hullájának eltemetésére az engedélyt megadta.

— **Az Iparos Ifjúság Önképző Köre tagjaihoz!** A MANSz. iparos szakosztálya vasárnap kirándulást rendez a guthi erdőre. A MANSz. különvonata vasárnap délelőtt 11 órakor indul; utiköltség oda-vissza 80 fillér. A kiránduláson az Iparoskör tagjai is részt vesznek s a csatlakozásra felkérjük az Iparos Ifjúság Önképző Köre összes hölgy- és férfitagjait. Elnökség.

— **Az osztályorsjáték húzása.** Az osztályorsjáték tegnapi húzásán a következő nagyobb nyereményeket húzták ki: 4000 pengőt nyert: 61388. 3000 pengőt nyertek: 24017 38216 78924. 2000 pengőt nyert: 68263. 1000 pengőt nyert: 16552 20516 36586 42530 71487. 800 pengőt nyertek: 12082 14351 52562 59431 78790 82909. 600 pengőt nyertek: 424 19892 22261 25469 29169 50415 52565 59539 60098 60918 78432 83257. Ezenkívül még több 400, 300 és 150 pengős nyereményt húztak ki.

— **Nem bírják el a sok pénzt a mexikóiak.** Londonból jelentik: Mióta Mexikóban áttértek az ezüst valutára és az aranyat kivonták a forgalomból, azóta a középsúlyos rendkívüli terhe Mexikó napi életének egyik súlyos problémája. Papírpénzük nincsen, a legnagyobb egység az egypezos ezüstérem, úgy, hogy néhány száz pezo valóságos görgyészterhet jelent. Nagyobb összegeket zsákokban, sőt tárgoncákban szállítanak a bankokba, de már 25—30 pezo majdnem leszakítja a zsebeket. A pénz rendkívüli súlya a főmagyarazata annak, hogy az utonállás és rablás majdnem ismeretlen Mexikóban.

x **Hazajött a nyaralásból** Laci, Pista, Luli, Kató, hogy olvassák leckéiket, megveszik a könyveiket Springerél. Tankönyvek megérkeztek. Springer tankönyvet vesz, használtat féláron ad és cseréli.

— **Ne dohányozzon a nő.** Londonból jelentik: Az amerikai kozmetikus szövetség elnöke a szövetség chicagói kongresszusán tartott előadásában kijelentette, hogy a nők a dohányzástól elvesztik a szépségüket. Arcvonásaik mindinkább éleseké válnak, ajkaik elhalványulnak és petyhüdtnek lesznek, arcuk vonaglik, szájszögletük lekonyul és tekintetük révedező lesz.

— **Egy nyugalmazott fővárosi iskola igazgató hirtelen meghalt Hévízen.** — Keszthelyről jelentik: Bardócz Pál 66 éves nyugalmazott fővárosi iskolaigazgató Hévízfürdőn túlsokáig volt a vízben. Fürdés után szédülni kezdett és megivott egy pohár vizet. Rögtön utána még a kabinban agyszélhűdés érte és meghalt.

— **Két haláleset tiltott műtét következtében.** Szekesfehérvárról jelentik: A szekesfehérvári kórházba a Komárom megyei Bokod községből két asszonyt szállítottak be, Kripkó Mihálynét és Sztrapon Jánosnét. Krikóné röviddel a beszállítás után meghalt. Az orvosok megállapították, hogy mindkettőn tiltott műtétet hajtottak végre. Az életben levő Sztraponné valomása alapján a csendőrség Varga Ferencné bokodi kuruzsló asszonyt tartóztatta. — A szegedi nőgyógyászati klinikán gyanus körülmények között elhalt Széll Vilma szőregi lány. A klinika az esetet bejelentette a rendőrségnek azzal, hogy a leány tiltott műtét áldozata. A nyomozás során megállapították, hogy a műtétet maga a leány hajtotta végre, miközben vérmérgezés lépett fel és a leány a klinikán súlyos kínok között kiszenvedett.

Fütykconcertet rendezett a töltött puská csövén. Miskolcraól jelentik: — Szokatlan szerencsétlenség történt a töltött teggyverrel Gidrafa községben. A tréfás játék áldozata most a kórházban a halállal vívódik. Soténik Vendel gidrafai malommunkás tegnap este gazdájának flóbertpuskájával a kertbe ment, hogy a kárttevő madarakat kikapuztassa. Soténik a kertben megtöltötte a puskát és azzal játszani kezdett, majd a csövet a szájához emelte és társainak fütykconcertet rendezett. A puská eközben valahogyan elsült és a golyó a tréfálódzó malommunkás arcába hatolt. A súlyosan sérült embert haldokolva szállították a közkórházba.

Nekem hazudott az élet ...!

*Hittem szavad s hittem néked,
amikor még azt ígérted,
hogy szeretsz a siron innen
és azon túl... drága kincsem...*

*De hiába hittem néked,
ígéreted semmivé lett...
csapodár és hűtlen lettél
csalja kislány, más szerettél...*

*Ha rám borul a sár hantja,
testem hideg föld takarja;
s megnyugszom egy sár fenekén,
még onnan is — szeretlek én...!*

*Ígéretet nekem tettél,
mégis mindig mást szerettél!
Boldogságom semmivé lett:*

— nekem hazudott az élet...?
LAPIS ELEMÉR.

— **A villám agyonujtotta az apát,** egyik gyermeke súlyos égési sebeket szenvedett, a másik sértetlen maradt. Szegedről jelentik: A tegnap estefelé támadt vihar Kiri András 41 éves földművest az alsótanyai átokházi földken munkája közben a mezőn érte. Kiri a vihar elől két kis fiával, a hároméves Andrásal és a két éves Jánosnal a kukoricaszárból rakott kis csőszkunyhóban keresett menedéket. Vihar közben a villám belecsapott a csőszkunyhóba, az apát agyonujtotta, kisebbik fia pedig súlyos égési sebeket szenvedett. A nagyobbik fiúnak csodálatosképpen semmi baja sem történt. A késő éjjeli órákban a távollétük miatt nyugtalankodó hozzátartozók hosszas keresés után megtalálták őket a csőszkunyhóban. A halott apa mellett ott nyöszörgött a sebesült kisfiu, míg a másik fiu a fáradságtól kimerülve, elaludt.

Szombaton:

Dollár és nő.
Szinmű 8 felvonásban. Főszerzők: Alice White és Charles Dolaney.
Megelőzi:
A csillagos lobogó.
Dráma, 8 felvonásban, Monté Blue főszerzőjével.
Előadások: 7 és 9 órakor.
Félhelyárakkal!

Kató hölgyfodrász

és manikűr szalon, Sas ucca 4. szám. Művészi vas, vízondolálás, hajvágás, manikűr. Legújabb rendszerű géppel villanyondolálás. 10 P. Fejbőrt nem éget, a hajat merevvé nem teszi. Elsőrendű pesti hölgyfodrász munkaerő.

Szombaton este

1/2 10-ig adhatja fel a próbihirdetését a Debreczen térszere.

HOTEL AUGUSZT ABBAZIA

Szoba teljes ellátással 10 pengőért.

Magyar konyha, magyar tulajdonos

Egész heti rádióműsor

Szombat, szeptember 5.

9.15: A 2. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. Karnagy: Szeghő Sándor. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: A Mándits szalonzenekar hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00: Váradai Ödönne meséi. Felolvassa Rosner Kálmán. — 5.00: A Szociális Missziótársulat előadássorozata. — 5.30: A Városi Színház zenekarának hangversenye. Karnagy: Donát Jenő. — 6.30: Mit üzen a rádió? — 7.00: Dalest. Eiseemann Mihály és Szenkár Dezső szerzeményei. Előadják Nagy Margit és Szedő Miklós. — 8.00: »Holnap délig vagy soha.« Lengyel József 3 felvonásos bohózatának előadása. Rendező: Kiss Ferenc. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, löversenyeredmények. — Majd: Radics Józka és cigányzenekarának hangversenye a Vadászkiut-szállóból.

Vasárnap, szeptember 6.

9.00: Hírek, kozmetika. — 10.00: Református istentisztelet a Kálvintéri templomból. Prédikál Victor János dr. püspöki másodlelkész. — 11.00: Egyházi zene és szentbeszéd a királyi udvari várplébánia templomból. Szentbeszédet mond Strommer Victorin budapesti bencés házfőnök. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — Majd: Szalonzenekari hangverseny. Karnagy: Bertha István. — E hangverseny szünetében: »Rádiókrónika.« Elmondja Papp Jenő. — 3.00: A »Rádióélet« gyermekjátsszórója. Harsányi Gizi előadása. — 3.30: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádió-előadássorozata. Gyárfás József m. kir. kísérletügyi főigazgató: »Az okszerű kukoricatermesztésről. Első rész.« — 4.15: Eugen Stepat orosz balalaikazenekarának hangversenye. — Közben körülbelül 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — 5.15: A m. kir. Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. Karnagy: Fricsey Richárd. — 6.30: »Kazinczy és Pest.« Jeszenszky Sándor előadása. — 7.00: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. — 8.00: Sport- és löversenyeredmények. — 8.20: Dalműelőadás a Studióból. »Dorottya.« Dalmű 3 felvonásban. Irta és szerzette Kacsóh Pongrác dr. Rendező: Tarnay Ernő. Karnagy: Beck Miklós. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — Majd: Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye az EMKE kávéházából.

Hétfő, szeptember 7.

9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 10.20: A pápai református főiskola 400 éves jubileumi ünnepélye alkalmából az ünnepi díszközgyűlés közvetítése Pápáról. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00: Asszonyok tanácsadója. (Arányi Mária előadása.) 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00: »A japán nagyhatalom kialakulása.« Megyery József előadása. — 5.30: A Városi Színház zenekarának hangversenye. aKrnagy: Donát Jenő. — 6.30: Német nyelvoktatás. — 7.00: »Székelynéballadák és népdalok.« Összeállí-

totta és a konferánsszokat írta Hosszu Zoltán. Előadják: Hosszu Zoltán és Eszenyi Olga, a rádió házikvartettjének kíséretével. — 8.15: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye. — 9.20: Pontos időjelzés, hírek. — 9.35: A Waldbauer—Kerpely magyar vonósnyegyes hangversenye. — Szünetben: Időjárásjelentés. — Majd: A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye.

Kedd, szeptember 8.

9.00: Hírek. — 10.00: Egyházi zene és szentbeszéd a Szent István Bazilikából. Szentbeszédet mond P. Oslay Oswald ferencrendi tartományfőnök. — 11.15: Görög katolikus istentisztelet a szegényháztéri görög katolikus magyar plébániatemplomból. Szentbeszédet mond Kufár Lajos fővárosi hitoktató. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — Majd: A m. kir. Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. Karnagy: Fricsey Richárd. — Szünetben: »Rádiókrónika.« Elmondja: Papp Jenő. — 2.00: Gramofonhangverseny. — 3.30: A tündérvásár meseórája. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — Utána: »Litvánia nemzeti ünnepe.« Vitéz Pesthy Müller József Leó előadása. — 5.00: A Szent István Bazilika énekkarának hangversenye. Karnagy: Zasskovszky József. Harmóniumon kísér: Riegler Ernő. — 4.45: A Weidinger szalonzenekar hangversenye. — 6.45: »Simonffy Kálmán a népdalköltő.« Ottlik Pálma felolvasása. Énekekkel illusztrálja Molnár Imre. Zongorán kísér: Polgár Tibor. — 7.20: Vidám-est. Rendező: Bánóczy Dezső dr. — Utána kb. 9.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, sport- és löversenyeredmények. — Majd: Horváth Gyula és cigányzenekarának, valamint a Fejes szalonzenekar hangversenye Kalmár Pál (ének) közreműködésével az Ostende kávéházából.

Szerda, szeptember 9.

9.15: Az Országos Postászenekar hangversenye. Karnagy: Ifj. Raubal Vilmos. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. Időjárásjelentés. — 12.05: Hangverseny. Közreműködik: B. Radó Lili (ének) és Kovács Antal (hegedű). Zongorán kísér: Polgár Tibor. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 3.30: Morse tanfolyam. — 4.15: Bozay Margit elbeszélése: »Csak szellő.« Felolvassa a szerző. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00: »A magyar vizsla.« Galló Árpád előadása. — 5.25: Vörös Károly és cigányzenekarának hangversenye. — 6.30: Osz nyelvoktatás. (Gallerani Bonaventura.) — 7.00: »Remélhetünk-e jobb világot?« Zilahy Lajos előadása. — 7.30: Klasszikus operettársulatok. A Budapesti Hangversenyzenekar hangversenye. Közreműködik: Zöldhelyi Anna és Tolnay Andor. Karnagy: Komor Vilmos. — 9.00: Pontos időjelzés, hírek, ügétversenyeredmények. — 9.15: Zongora, hegedűszonáták. Előadják: K. Drewett Nóra és Kresz Géza. — Utána körülbelül 10.00: Időjárásjelentés. — 10.10: Mező Ferenc dr. német nyelvű előadása. Olympia. »Reiseerinnerungen.« — Utána: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungária nagyszállóból.

Csütörtök, szeptember 10.

9.15: A m. kir. József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Karnagy:

Szeghő Sándor. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00: »Ahol a tengeri só születik.« Szekeres László dr. előadása. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00: »Körbe-körbe.« A gazdasági élet harmóniája. Dános Árpád dr. előadása. — 5.30: Hangverseny. Közreműködik: Láng—László Edit (zongora) és Nedelkovich Anna (ének). Zongorán kísér: Polgár Tibor. — 6.40: Szabó Mária elbeszélése: »Gyermektelenek.« Felolvassa a szerző. — 7.15: Angol nyelvoktatás. (J. W. Thomson.) — 7.45: Rác Béla és cigányzenekarának hangversenye. — 8.45: Kiss Ferenc előadástje. — 9.30: Pontos időjelzés, hírek, löversenyeredmények. — 9.45: Balettársulatok a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar előadásában. aKrnagy: Berg Ottó. — Szünetben kb. 10.15: Időjárásjelentés. — 11.00: Gramofonhangverseny.

Péntek, szeptember 11.

9.15: Hangverseny. Közreműködik: Benkőné Leimeister Józsa (ének), Matuska Miklós (ének), Herskovics Augustla (zongora). — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Gramofonhangverseny. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00: »Pista bácsi« mesél a gyermekeknek. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00: »Algirtól Gibraltarig.« Csitány Béláné előadása. — 5.30: Aradi Farkas Sanyi és cigányzenekarának hangversenye. — 6.30: Gyorsfótanfolyam. (Szlabey Géza.) — 7.00: A Weidinger szalonzenekar hangversenye. — 8.00: Emlékezés Baross Gáborra, a vasutminiszterre. »Tóth Lajos előadása. — 8.30: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Karnagy: Dohnányi Ernő dr. — Utána kb. 10.00: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, ügétversenyeredmények. — Majd: Kiss Lajos és cigányzenekarának hangversenye a Gellért-szállóból.

Szombat, szeptember 12.

9.15: A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00: »A nők tisztelete és az udvariasság az ókortól napjainkig.« Decker Albert előadása. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00: Novellák. 1. Az óriás kígyó. 2. Kossuth-bankók. Irta és felolvassa: Bodrogek Zoltán. — 5.30: A m. kir. Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. Karnagy: Fricsey Richárd. — 6.45: »Mit üzen a rádió.« — 7.30:

Zágon István előadása. — 8.00: Népszínműelőadás a Studióból. »Náni.« Színmű három felvonásban. Irta Folinus Aurél. Rendező: Sük Rezső. — Utána kb. 10.00: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, löversenyeredmények. — Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich nagykávéházából.

Rekord közönség várható az amatőr-bajnokság első fordulóján

DIÓSZEGI-UTI PÁLYA.

Az amatőr-bajnokság első fordulóján felvonul a debreceni amatőr-csapatok színe-java. Különös érdeklődésre számíthat az ujonnan első osztályba besorozott egyesületek mérkőzése, mely hívta lesz eldönteni, hogy az alsó osztály felállítására célszerű volt-e, avagy, ha óriási áldozatok árán is, de mégis az egyeséges osztály híveinek van igazga. A vasárnapi mérkőzések ezen két kérdés eldöntése szempontjából roppant fontossággal bírnak. Két ilyen ujonccsapat lép vasárnap a porondra, melyek közül a Börösök csapata nem képviselheti híen az egyik párt nézetét, mert csapata a múlt esztendőben is a második osztály mezőnyében leggyengébben szerepelt s így az a néhány gólos vereség, amit a kitűnő Textilesektől fognak kapni, nem képezheti a vitás sportkérdések eldöntésének alapját. A Börösök csak azért játszanak az első osztályban, mert egyedül maradnának bajnoki beosztás nélkül.

Annál hevesebbnek ígérkezik és most már kérdésekre adni hivatott a Villanygyár fellépése a DTE ellen. Ezen a mérkőzésen a legregibb és a legfiatalabb egyesület találkozik, az eredmény teljesen nyílt, mert a DVSE erejének teljében, a DTE pedig a legjavától megfosztva teljesen új csapattal kísérletezik.

A DKASE—DMTE mérkőzésen két régi csapat heves és izgalmas küzdelme fogja a kedélyeket lázba hozni. A fellépő munkácsapat nagy akadály elé gördíti a volt bajnoksapatot, amely győzni csak akkor fog, ha csatárai erőteljesebb játékot mutatnak, mint legutóbbi mérkőzésén.

A DVSC—P. MÁV mérkőzés szintén nyíltan ígérkezik, hiszen eléggé bizonyítja, hogy a DVSC az elmúlt évben háromszor találkozott a ladányiakkal, melyek közül egy mérkőzést sem tudott megnyerni. Bár a DVSC-ben háromszoros revánsvágy van, a negyedik mérkőzésnek is a P. MÁV a favoritja, egyben lítkos favorit a debreceni alsóosztály bajnokságában is.

A mérkőzések a következő sorrendben kezdődnek: 11 órakor Textil—Börös, bíró Szántó Zoltán háromnegyed 1 órakor DTE—DVSE, bíró Szabó Kálmán; fél 3 órakor DMTE—DKASE, bíró Debreczeni István; egy-negyed 5 órakor DVSC—P. MÁV, bíró Balla Zoltán.

A mérkőzéseket nagyon alacsony helyzárak mellett lehet megtekinteni, a délelőtti mérkőzésekre váltott jegyek egész napra érvényesek. Legmagasabb helyár 1 pengő.

BARÁTSÁGOS MÉRKŐZÉSEK
PROGRAMJA A DKASE PÁLYÁN.
9 órakor Cípőgyár—Toldi, fél 11 órakor Kefegvár—Törekvés, 1 órakor

Dohánygyár—Turul, fél 3 órakor Csikert—Csapókert, fél 5 órakor Jókai—Vasas.

FELHIVÁSOK.

Felkérem a Kossuth FC alatt felsorolt játékosait, hogy f. hó 5-én este fél 8 órára a Fekete hollóban megjelenni sziveskedjenek: Juhász, Nagy I., Nagy II., Szabó, Tóth, Kocsis, Penyige, Rövid, Schvartz, Bánki, Héjja, Süveges. Pontos megjelenést kér az intéző.

Felkérem a IV. kerületi FC játékosait, hogy vasárnap délelőtt fél 9 órára a DKASE pályán a következők jelenjenek meg: Antal, Bujdosó, Fülöp, Eisel, Sarkadi, Nagy, Bihari, Úveges, Fehér, Rácz, Siposs, Papp.

Felkérem azon intéző urakat, akik a mostani éremmérkőzésre be akarnak nevezni, azok ma este fél 8 órára Madarásznál jelenjenek meg. A nevezési díjat hozzák magukkal.

Felhívom a Vargakerli FC alatt felsorolt játékosainak figyelmét, hogy f. hó 5-én este fél 7 órára a szokott pontosan jelenjenek meg: Nagy S., Padlócz, Szabó, Sívári, Böör, Kuk, Besenyi, Nagy II., Végh, Kruppa, Tóth. Pontos megjelenést kér az intéző.

Felhívom a Kefegyári SC és a Törökvs játékosait, hogy vasárnap délelőtt 10 órára barátságos mérkőzés lejátszása miatt teljes számban jelenjenek meg. Intéző.

Felkérem a Jókai FC összes játékosait, hogy ma este fél 8 órára a Fehér hollóban (a fémipariskolával szemben) jelenjenek meg az éremkiosztásra és vasárnap délután 4 órára a DKASE pályán a Vasas elleni barátságos mérkőzésre. Intéző.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A terménytőzsdén valamelyest javult az irányzat, mert bár a malmok ma sem vásároltak, a kínálat azonban erősen megcsappant. A kínálat tartózkodását a tengerentúli gabonapiacok kedvezőbb helyzetjelentései mellett főleg abban a reményességben látják, hogy rövidesen megkötik a csehszlovák-magyar kereskedelmi szerződést.

A határidőüzleti forgalomban a buza decemberre és májusra 15—16 fillérrel drágult. Ugyancsak megszilárdult a rozs is.

A készrúpiacra a forgalom rendkívül megcsappant és az üzletelenség mellett az irányzat nem követte a határidőüzleti forgalmat és tulnyomórészt lanya volt.

A határidőüzlet hivatalos árfolyamai:
Magyar buza decemberre 9.61—9.54 (9.62), márciusra 10.90—10.78 (10.88).
Magyar rozs decemberre 9.75—9.90 (10.10), márciusra 10.95—11.02 (11.10).
Tengeri májusra 12.00—11.85 (11.98).

A készrúpiac hivatalos árfolyamai:
Buza tisztai 77 kg-os 8.30—8.60, 78 kg-os 8.45—8.75, 79 kg-os 8.60—8.90, 80 kg-os 8.70—9.00, felsőtisztai, fejtérmegei, dunántúli, pestvidéki, bácskai 77 kg-os 8.10—8.30, 78 kg-os 8.25—8.45, 79 kg-os 8.40—8.60, 80 kg-os 8.50—8.70.

Pestvidéki rozs 8.60—8.70, egyéb rozs 8.60—8.70, tak. árpa I. 14.50—15.00, tak. árpa II. 14.00—14.25, felvidéki sörárpa 17.50—19.00, egyéb sörárpa 16—17, zab I. 16.50—16.75, zab II. 15.60—16, egyéb tengeri 14—14.25, korpá 9.50—9.75, 8-as liszt 13.75—14, repce 20.50—21.50, köles 15—16, lucerna 84—90, lóhere arankás 92—97, hiborhere 28—30, szöszös bükköny 28—30, lenmag I. 23—23.75, lenmag II. 22—22.50, kék mák 61—63, Viktória borsó 22—24, expressz borsó 16—18, őszi borsó 16—17, fe-

hér bab 15.75—16.75, nagyszemű lencse 32—38, kisszemű lencse 18—24, vegyes köles 14—14.50, szárított répaszelet 9.50—9.75.

A szoboszlói kereskedők csatlakoznak a moratórium-mozgalomhoz

A hajdusoboszlói kereskedő-egyesület és ipartestület közös memorandumot intézett a debreceni kamarához, amelyben kifejtette, hogy csatlakozik a miskolci kereskedelmi testület három havi moratórium-akciójához. A memorandumban kifejtik, hogy a város ipara és kereskedelme a tönk szélén áll és így kénytelenek lesznek tömeges kényszeregyességet kérni maguk ellen.

Feljavult a hortobágyi legelő, a hazahajtott jószágok visszahajthatók.

Értesitem a város érdekelt gazdaközönségét, hogy a rendkívüli kedvező időjárás mellett a hortobágyi legelő teljesen feljavult és a hazahajtott jószágok visszahajthatók.

Ennek alapján az erdei legeltetést, melyet a 25317—1931 II. számú határozattal engedélyeztem, 1931 szeptember hó 7-ével megszüntetem.

Felhívom az erdei legeltetést igénybevevő gazdaközönséget, hogy f. évi szeptember hó 7-ével a jószágait az erdőből feltétlenül hajtsák ki, mert a további erdei legeltetés mint kihágás fog büntettetni.

Polgármester.

HIRDETMÉNY.

Az egyházi adókiivetés f. 1931 szeptember 7-ik napjától kezdve 15 napon át, vagyis szeptember 22-ik napjáig bezárólag közszemlére fog tétetni a református egyházi hivatalban (Kálvin tér 17. sz.), hol is azt hétköznapokon délután 8 órától déli 1 óráig mindenki megtekintheti s a közszemlére kitétel utolsó napjától számított 8 napon belül a sérelmesnek talált kivetés ellen fellebbezést ugyancsak az egyházi hivatalban írásban beadhatja.

Debrecen, 1931 szept. 2.
A debreceni ref. egyház elnöksége.

HIRDETMÉNY.

Az 1929. XXX. tc. 23. paragrafusának 4. pontja alapján közhíró teszem, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a folyó évi szeptember hó 7-ikén hétfőn délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a Városháza hirdetési tábláján ki van függesztve.

Debrecen, 1931 szeptember 4.
Dr. Vásáry István, polgármester.

Nemcsak hirdetek de valóban olcsón adok el szemüveget és csipletőt. Javításokat azonnal elkészítek.

Löbl látszerész, Piac-utca 63.

APRÓHIRDETÉSEK

Alkalmazást nyer férfi

Jobb
családból való ügyes jó megjelenésű fiu tanulónak felvétetik — Springer papír, fotózletében. 1409

Ügyes
fiatal megbízható kifutót felvesz Frank Imre, Arany Bika. 1520

Alkalmazást nyer nő

Mindenest
aki takartani tisztán tud, felveszek. Fésűsné, Czegléd u. 18. 1546

Mindenest
jó bizonyítványut, erkölcsi össet keresek Pestre. Eötvös ucca kilenc. 1547

Egy
hölgyfodrász kisasszony főlvetetik, ki manikűröz is. Hadházi ucca 5. 1493

Varrni
tanuló leányt főlvesz Stampf, Kossuth u. 18. 1468

Egy
jó megjelenésű mindenbejáró leány felvétetik. Csapó u. 47. Étkезде. 1538

Manikűrös
kisasszony és egy nagyocsa leány felvétetik tanulónak. Piac 9. 1541

Szépen
mosni tudó bejárónő felvétetik. Török Bálint u. 25. sz. 1521

Leány
szkivízgyári munkára felvétetik azonnal. — Márkus, Hatvan u. 22. 1519

Tanulóleány
felvétetik Czeizler kalap szalonba, Király u. 7. 1518

Kiszolgálóleány
jó frással bútorüzletbe felvétetik. Piac u. 85. 1533

Gyermekszertető
mindenes ajánkozik uriházhoz Simonyi ut 12. Telefon: 3—55. 1347

Oktatás

Polgárista,
realista tanítását teljes ellátásért vállalná III. tanítóképzés. Esetleg fizetne is. Klapka 46. 1543

Progress
Nyelviskolában, Piac u. 79. Okleveles nyelvtanárak tanítanak. Német, francia, angol csoporttanítás, magánórák. — Gyermeknek is külön tanfolyam e nyelvekből. 1532

Zongorázni
tanít, kezdőket, haladókat végzett akadémista Kossuth u. 59. 1317

Német
nyelvoktatás jutányosan, született német tanerőnél, Legjobb módszer. Rothermere 7. 1342

Egyetemi
hallgató koszt, lakás — vagy csak alkás ellenében hajlandó középiskolás gyermekeket lelki ismertés tanításban részesíteni. Cím a kiadóban. 1527

Gyorsírást,
géprírást kipróbált s könnyű módszerrel tanítok. Darabos ucca 1. szám, első emelet. Található vagyok félegyórától félkettő óráig s este fél hét órától. 510-IX-5-ig.

Bátor

Elutazás
miatt remek butorok, rézágak, nagy asztalsparhet minden elfogadható árért sürgösen eladó. Cím a kiadóban. 1510

Társ

Darálómalom
felállításához igényjogsult szivógázmotorral társulna. Megfelelő tőke megkívántatik. Cím a kiadóban. 1539

Hangszer

Jókarban
levő hosszú zongora olcsón eladó. Fűvészkeru. u. 22. 1522

Elelmiszer, ital

Teavaj,
egyegyed kg-os csomagolásban, megint kapható. Uradalmi tehenészetben, édes tej-színből, centrifugális géppel készült, állandóan friss, igen jó ízű. Cím a kiadóban. vv.

Diákot keres teljes ellátásra.

Arany Bika Otthonban
havi 50 pengőtől, fűtéssel, világítással, fürdővel kaphat tiszta, világos szobát. Felvilágosítást nyújt a Bika-szálló igazgatósága. vv

Diák
fiut, vagy leányt teljes ellátásra elfogadok. Zilay, Honvéd u. 9-i. 1248

Két
középiskolást teljes ellátásra elfogadok. Jókai u. 16. 1534

Középiskolai
tanulókat teljes ellátással külön szobával felveszek Oláhncé, Kölcsey u. 1. 1559

Középiskolás
leánykát Dóczy intézet közelében, teljes ellátásra elfogadok. Kigyó 86. sz. 1476

Teljes
ellátásra elfogadok középiskolai tanulókat, — fürdőszab, és zongora használat. Arvayné, Szappanos u. 7. 1514

Egy
vagy két iskolás kislányt teljes ellátásra felveszek. Kinizsi u. 60. 1528

Diákot
ellátásra, gondos felügyelettel, természetbeni is elfogad uricsalád. Szentanna 36. 1535

Középiskolai
tanulót, teljes ellátásra elvállal, uricsalád, Rákóczi ucca 21. sz. 1298 IX—5-ig.

Teljes
ellátásra két tanuló felvétetik. Nap u. 22. 1201

Két
izraelita fiu vagy leány diák teljes ellátást jutányos áron kaphat. — Török Bálint u. 16. Kovács Ignácnál. 1236f.

Teljes
ellátást kaphatnak külön szobával uri családnál iskolás leányok. József kir. herceg 6. emelet balra. 1367

Teljes
ellátásra elfogadok középiskolai leányt vagy fiut Pavillon laktanya mellett Baranya ucca 23. Dezső Mórna. 1425

Kisebb
diákot olcsón elvállalok külön szobába. Teleki 42. 1506

Középiskolás
kis lánynak szerény díjért ellátást adok, zongora használat. Kraft, — Csapó u. 85. 1337

Két
középiskola lányt vagy fiut teljes ellátásra felveszek. Özv. Moldvanné Varga u. 10. 1331

Középiskolai
tanulókat teljes ellátásra elfogadok. Baranyi u. 32. (Baross utcából nyílik.) 1322

Egy-két
középiskolás olcsó ellátást nyer uricsaládnál. Iskolákhoz közel! Jókai ucca 20. 1252

Diákot
egyetemi hallgatót ellátásra elvállalok, méréseket ár. Bika bérház II. em. 8. 1395

Két
diáklányt, vagy fiut teljes ellátással, zongora-használattal jutányosan elvállalok. Nyil u. 111. 36

Középiskolai
tanulókat teljes ellátásra elfogad uricsalád. — Zongorahasználat, korrepetálás. Timár u. 5. 1486

Iskolás
leányokat teljes ellátásra elfogadok. Méliusz tér 4. sz. 4-ik ajtó 1428

Svetits-intézetbe
járó két középiskolási leányt teljes ellátásra elfogad jutányos áron kath. család. Három ucca 32. H. a 599 ev.

Egyedüli
kislányom mellé diákokat teljes ellátásra jutányos áron elvállalok. Hajnal u. 7. 1187

Ajánlat

Iskolaruha.
intézeti bluz, fehérnemű olcsón készül. Fehérnemű, gyermekruha készítő. Sas u. 2. 6 h. v.

Padiólakok
speciális minőségben, magassfényű a legszebb színekben, olcsó árban. Kapható Stern festéküzletében, Piac u. 10. Bikával szemben. — Ugyanott biztos hatóságos vásárolhat olcsón, poloska, svábbogár, parkány és egyéb irására. VV

SZEMÜVEGÉK, hőmérők és látászerek legolcsóbban — **Panlo** vésnök, bélyegzőkészítő és látészerekészítő. Batthyányi u. 22. szám 16h—vv.

Kiállítás
áron alul vásárolhat — most nagyon olcsón szöveteket, míg e készlet tart. Batthyányi u. 16. szám alatti udvari üzletben. Egész férfi ruhára való anyag sokféle mintában, prima minőségben hozzávalóval együtt 32—42 és 52 P-ért. — Ezenkívül tiszta gyapjú sőtét kék és fekete anyagok férfiruhákra. Prima minőségű anyagok esikós nadrágokra. Tiszta gyapjú 150 cm széles zöldvörö kelmék kosztűmökre, ruhákra. felöltőkre 7 P 80 fill. — Tiszta gyapjú dublé anyagok rendkívül olcsó árakban. Szombaton zárva.

VIII. 27-566-IX-30.

Tört aranyat.
fogaranyat a legmagasabb árban vesz. Haás Janka aranybevéltő. — Simonffy utca 7. szám IX. 13.

Szőlő
mézédés fogyasztásra s teli eltartásra frissen szedve 24 fillér. Porosz lav ut 53. 1507

Uri
házaknál függönyök, pipere, fényezett férfi ingvasalását, mosását vállalom. Timár u. 21. 1502

Oriás
azemű földieper palánta eladó. Simonffy ut 13. 1496

Figyelem!
cipőtalpalás 1.80 P Kovácsnál, Verbőczy 2. Kamara épület. 1237

Ingóságvétele

Egy
ócska hévert keresek megvételre. Pally, Varga ucca 12. 1381

Lakást keres

Szigorló
keres lehetőleg város villanegyedében egy, másfél hónapra butorozott szobát, esetleg ellátással. Cim a kiadóban. 1480

Keresek
nyugalmas, kettőszobás modern lakást novemberre gyermektelen tisztviselő részére. Cim a kiadóban. 1365

Kereslet

Olcsó
könnyű, használt félfederes kocsit megvételre keresek. Cim a kiadóban. 1505

Keresek
megvételre egy fiatal nőstény vizslát legalább is jó szoba dreszurával, de ha be van vadászva, még jobb. Ajánlatokat „Kutya” jelígre kérek. 1473

1500 P
kölesönt keresek kellő biztosíték mellett. Cim a kiadóban. 1549

Keresek
kölesön kamatra 400 pengőt, lehet kevesebb is. Ajánlatokat „Fix fizetéses” jelígre a kiadóba kérek. 1517

Kiadó lakás egy szobás

Egy szoba.
konyhás lakás, istálló kecsiszin, vagy garázs, egyéb mellékkeliségekkel, külön udvarral kiadó. Kétfalomb ucca 9. szám. Értekezni lehet Piac ucca 77. szám első emelet. dr Fényes.

Egy
szoba konyhás lakás üzleti helyiség, pince, raktár kiadó Hunyadi ucca 21. 1103

Kiadó
nagy szoba, konyha és speiz külön udvarral. Apaffi u. 41. 1599

Nádudvar
főuccáján, teremnek is beálló nagy szoba, előszoba, konyha és mellékkeliségekből álló lakás azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 1494

Kiadó lakás két szobás

Kiadó
két szoba, konyha szép tember 15-re. Nyil utca 88. sz. 1488

Kiadó
október 1-re 2 kisebb szoba, konyha. Honvéd tere ucca 10. 1595

Kiadó
két szoba, pince, konyha, kamara Csapó u. 55. azonnal. 1400

Piac uccán
75. szám alatt kiadó orvosi rendelőnek, s irodának, vagy garsonnak különbejárattal két szoba, fűdőszobával, első emelet. (fv.)

Kiadó lakás három szobás

Háromszobás
uccai uri lakás, előszoba, fűdőszoba mellékkeliségekkel kiadó, — ujjonnan kifestve. Fűvészkeret u. 14. 1110

Azonnal
kiadó három szoba, előszoba mellékkeliségekkel, száraz, víz bevezetve. Kölesey 18. 1503

Piac 10.
Kényelmes háromszobás földszinti, háromszobás uccai lakás novemberre kiadó. 1537

Öt szobás
modern másodemeleti lakás, azonnal kiadó. Piac ucca 68. szám. 1309 IX—6.ig.

Butorozott szoba

Különbejárattal
szobában középiskolások ellátást jutányosan kaphatnak német gyakorlatlással. Péterfia u. 47. 1481

Butorozott
szoba kiadó, esetleg 2 iskolai tanuló ellátással vagy anélkül. Hatvan u. 36. sz. Keresztépületben izr. családnál. 1235 vv.

Arany Bika Otthonban
havi 50 pengőtől fűtélssel világítással, fűdővel kaphat tiszta világos szobát. Felvilágosítást nyújt a Bika szálló igazgatósága. vv.

Különbejárattal
Szépen butorozott szoba konyha nagy ellátással kiadó. Szent Anna 36. 1372

Szoba
15 P-ért azonnalra, esetleg egy-két diáknak kiadó. Rákóczi u. 50. szám. 1512

Egy
uccai különbejárattal uccai butorozott szoba kiadó. Csokonai 13. 1551

Butorozott
udvari szoba takarítással kiadó. Péterfia u. 47. 1481

Kollegium
szomszédságában, közel a honvédlaktanyához külön bejárattal uccai parkettás szoba butorozva vagy butor nélkül kiadó. Rothermere (Darabos) utca 16. 1491

Különbejárattal
világos jól butorozott szoba kiadó Széchenyi utca 15. emelet. 1492

Különbejárattal
csinosan butorozott szoba kiadó Simonyi ut 13. 1497

Olcsó
szép butorozott szoba kiadó Nap u. 11. ajtó 3. 1499

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Tengerigöré
600 mm. tengerre kiadó. József kir. herceg u. 12. sz. 1526

Ingóság eladás

Kerti
szerszámok, stélzsig, taliga, iróasztalok, házőrző kutyák igen olcsón eladó. Bőszörményi-út 19. sz. 1553

Deszka,
gerenda, ablak eladó. Eötvös ucca kilenc. 1549

Kályha
folytonzó alig használt olcsón eladó. Poroszlav ut 53. 1506

Boros hordók
eladók Ferenc József-ut 4., értekezni a szücs üzletben. 1508

Boros hordó
200 hl. eladó. Batthyány u. 11. 1484

Téli kabát
smoking, egyéb használt ruha eladó. Batthyány 11. 1485

Eladó
használt boroshordók hibátlanok 100—180 literig. Kut u. 14. 1516

Eladó ház

Családi ház
Péterfiából heágazó uccában, fűdőszobával, nagy udvarral eladó. Eötvös ucca 25. szám. 1291

Eladó
József kir. herceg utca 44. számú ház. 1482

Eladó
vagy kiadó a Kétfalomb u. 9. számú kényelmes családi ház, parkos nagy udvar, 4 szobás lakás, mellékkeliségekkel, istálló, garázs stb. Értekezni dr. Fényes ügyvédnél, Piac u. 75. szám. (fv.)

Részletfizetésre
3 szoba mellékkeliségei 620 négyszögöllel Kondor utcán 5000 pengőért eladó. Szentanna 4. sz. 1429

Eladó föld

25 kat. hold
földbirtok elsőrendű tanyaépületekkel, a köves út mellett, szovati útfélen kedvező áron és fizetési feltételek mellett. A birtok október hó 1-én, esetleg előbb is birtokba vehető. Bővebb felvilágosítás nyerhető a Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezeténél, Hunyadi u. 2. (Royal épület). Telefon 17—49. szám. 1446

Egy
hold föld Bellegelön eladó, esetleg bérbeadó. Értekezni Springer könyvesboltban. 1477

Eladó
55 hold tanyabirtok. József kir. herceg 44., Palla. 1483

Bánkon
a 102. sz. tanyával 50 és fél hat. hold termő föld eladó. 1402

Részletfizetésre
építkezési házhelyek — Kondor uccán — négyszögölent 4 pengőért eladók. Szentanna 4. 1430

Sürgős eladások:
Hunyadi utcán, Szentanna utcán, Piac utcán és Apafi utca 16. szám alatt levő nagyértékű bérházak előnyös fizetési feltételek mellett csoda olcsón megvehető. ezeken kívül 237 darab eladó házra, 46 darab földbirtokra komoly eladási megbízásaim vannak. Nagy választék, elsőrendű anyagok, előzetes és lelkiismeretes kiszolgálás, iroda ranggal 8-tól d. u. 6-ig nyitva. Bővebb felvilágosítást készséggel ad Samu János OFB engedélyes Hunyadi utca 24. 1253

Eladó
Pacón 37 hold föld. Értekezni Bethlen utca 21. 1327

Földbérlet

Két hold
feketeföld, kert és gyümölcsös kertészetre bérbeadó. Széchenyi ut (kert) 9. 1378

7 és egy negyed
hold föld a Kossuthkerthen kiadó. Dr. Strelinger József kir. herceg u. 12. 1524

Eladó állatok

Eladó
egy kan és egy koca, — eredeti angol faj. 6 hónapos malac. Maróthy György u. 40. 1530

Kutyákat
vesz az Eleitani Intézet 1495

Diákokat keres
teljes ellátásra
legbiztosabban talál a
DEBRECZENI
apronirodésánál.

Háromszobás
fűdőszobás komplett, modern lakás kiadó — ujjonnan. Simonffy-utca 40. 1530

Kollegium
közélemben három szobából előszobából, fűdőszobából, nagy nyitott terraszról és összes mellékkeliségekből, — különálló kertre nyíló udvari lakás november 1-től esetleg hamarabb is kiadó. Értekezni Csemete utca 11. 1490

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás
modern udvari lakás novemberre kiadó. Kálvin tér 3. sz. 1191

Modern

4 szoba, üveges veranda, előszoba, fűdőszoba és összes mellékkeliségekből álló parkettás uccai lakás, gyönyörűen parkirozott udvaron egyedül álló családi ház november 1-től, esetleg hamarabb is kiadó. Csemete utca 11. 1490

Butorozott
szoba különbejárattal, — egyetemhez, menzához közel keltó egyetemi hallgató részére kiadó. Nyil u. 14. 1364

Kut utca
1. sz. alatt szépen butorozott szoba kiadó. — Esetleg két személynek 1404

Uccai
szép szoba, csinosan, kényelmesen butorozva kiadó. Kigyó 36. 1475

Különbejárattal
uccai butorozott szoba kiadó azonnal, esetleg ellátással. Eötvös 48. 1515

Piac 10.
Elegáns butorozott szoba első emeleten, esetleg konyhával is kiadó. 1536

Butorozott
különbejárattal szoba — fűdőszobával 1—2 személynek kiadó. Hatvan u. 2. 1524

Különbejárattal
butorozott szobák fűdőszobával, központi fűtessel kiadók. Arany János 54. Keresztépület. 1517